

Veac nou

ORGAN AL CONSILIULUI GENERAL A. R. L. U. S.

INITIATIVA MASELOR

Impărtășindu-și impresiile după vizita făcută la mina Degtiarsk din Ural, vicepreședintele S.U.A., Richard Nixon a declarat: „Utilaj modern, excelent”.
Remarca lui Nixon nu este nici întâmplătoare, nici singura de acest fel. Astăzi, chiar și celor mai înrași matorni ai antisovietismului le este extrem de greu să nu recunoască nivelul excepțional de ridicat al industriei sovietice, remarcabilele realizări ale științei și tehnicii din U.R.S.S.

Subliniind aceste realizări de o deosebită însemnătate, plenara din iunie a C.C. al P.C.U.S. a elaborat un amplu și multilateral ansamblu de măsuri pentru înfăptuirea practică a hotărârilor Congresului al XXI-lea în domeniul progresului tehnic în toate sectoarele economiei. Chemarea adresată de plenară pentru accelerarea ritmului progresului tehnic în industrie și construcție a găsit un larg răsădit și o unanimă aprobare în rândul popoarelor U.R.S.S. Din Moscova și Sverdlovsk, din Ucraina, Leningrad sau Kazahstan sosesc vești care vorbesc despre avântul fără precedent al maselor, despre noile inițiative apărute și care, fiecare în parte, se varsă în matca aceluiași impetuos și năvalnic torent care străbate azi Uniunea Sovietică — lupta pentru continua perfecționare tehnică a producției.

Și în această bătălie, ca în altele altele purtate de poporul sovietic, în frunte se află comunistii, organizațiile de partid, care socotesc lupta pentru progres tehnic drept una din îndatoririle lor primordiale.

O vie activitate domnește în toate organizațiile de bază ale partidului din întreprinderi unde s-au creat comisii în vederea exercitării dreptului de control asupra activității administrației de către organizațiile de partid. În funcție de caracterul și condițiile de muncă, sfera de activitate a acestor comisii este extrem de largă. Sprijinindu-se îndeaproape pe masele largi de oameni ai muncii, ele exercită un control asupra îndeplinirii la timp a planurilor și a sarcinilor de stat, asupra furnizării producției pentru alte regiuni economice, asupra livrării comenzilor pentru export, asupra realizării întregii producții la un înalt nivel calitativ.

Totodată, în numeroase uzine și fabrici au fost create și au început să funcționeze comisii tehnice, alcătuite din ingineri, tehnicieni, economiști, muncitori, — comisii chemate să-și spună cuvântul în ce măsură producția întreprinderii respective corespunde necesităților actuale și ce trebuie făcut pentru a ridica nivelul tehnic al întreprinderii.

Ecoul pe care înflăcăratul apel al plenarei C.C. al P.C.U.S. l-a găsit în rândul milioaneilor de oameni sovietici reiese și din faptul că în numeroase întreprinderi, colectivele de muncă nu mai așteaptă indicații „de la centru”, sau trimiterea de noi mașini, ci creează ele însele utilajul nou, modern, o tehnologie mai perfecționată. Extrem de interesantă este în această privință experiența uzinei de ace platinate din Kuntsevsk, al cărei colectiv și-a luat angajamentul ca, prin forțe proprii, să construiască în septenal 60 linii automate, 300 strunguri și automate speciale etc.

Hotărârea oamenilor sovietici de a

grăbi ritmul înaintării victorioase spre comunism își găsește expresia în angajamentele numeroaselor întreprinderi, centre industriale, regiuni și republici de a îndeplini planul înainte de termen. Este elocvent, pentru uriașele posibilități ale economiei sovietice, angajamentul oamenilor muncii din regiunea Moscova, care au hotărât să îndeplinească septenalul în cinci ani și să dea peste plan o producție în valoare de 45 miliarde ruble.

Sprijinind și luptând cu fermitate pentru introducerea în producție a tot ce este înaintat — presa sovietică este un factor activ în accelerarea progresului tehnic. Grăitoare este, în acest sens, experiența ziarului „Izvestia”, ale cărui „posturi de control” se bucură de o largă popularitate în întreaga țară.

Din cine se compune un asemenea post de control? La Temir-Tau, acolo unde se construiește „Magnitogorskul” Kazahstanului, postul de control al „Izvestiei” este alcătuit din electrosudorul P. Roman, Erou al Muncii Socialiste, brigadierul brigăzii complexe I. Lopatiuk, electrosudorul N. Sorokin și inginerii Mihailenko, Ukolov și alții. Acest post de control transmite: două baterii de cocs vor fi puse în funcțiune înainte de termen, iar în luna decembrie, metalurgistii vor elabora prima șarjă de fonta în cel dintii dintre cuploarele construite la Temir-Tau. În același timp, postul de control al „Izvestiei” cere președintelui Sovnarhozului din Stalinsk și directorului uzinei de mașini grele din Sızran să urgenzeze finisarea transbordoarelor de cărbuni, fără de care nu pot fi date în exploatare bateriile cocschimice.

Că aceste posturi de control joacă un rol însemnat în cultivarea simțului noului, în ridicarea nivelului producției o arată și faptul că numeroase colective de muncă, cum ar fi de pildă cel al uzinei metalice din Leningrad, constructorii de la uzina de faimă mondială „Uralmaș” și altele, au cerut ziarului „Izvestia” să creeze asemenea posturi de control în întreprinderile respective.

Postul de control al „Izvestiei” este o formă deosebit de apreciată. Nu singura, însă. Așa, de pildă, ziarele din regiunea Stalino au organizat, în mine, la uzine, pe șantiere, un raid de masă în problemele mecanizării și automatizării complexe a producției, la care au participat 20.000 corespondenți voluntari. Iar recent, corespondenți voluntari din rândul muncitorilor de la uzina „Serp i Molot” din Harkov au chemat toți corespondenții din republică să organizeze un raid de masă pentru a verifica modul în care este creată tehnica nouă, felul cum este introdusă și utilizată în producție.

„Mii și mii de fapte asemănătoare se petrec pe întinsul Uniunii Sovietice. Vorbind despre câteva din ele, mi-am amintit de titlul celebrei cărți a lui V. Kataev: „Timp, înainte!” Pentru a câștiga timp — element principal în întrecerea economică pașnică cu capitalismul — oamenii sovietici, sub conducerea glorioșului lor Partid Comunist, socotesc lupta pentru progres tehnic cauza lor scumpă, îi dedică toate forțele, nesecata lor energie creatoare.

V. Nămo'aru

360 de țărani români în U. R. S. S.

de Iulia Scutaru
(pag. 3-a)

Estetica și confortul mobilei moderne

de J. Monda
(pag. 5-a)

PROPRIETARI!

de N. Minei
(pag. 7-a)

Actrița estoniană Eve Kivi

31
(751)

Anul XV 7 AUGUST 1959

12 PAGINI 1 LEU

Interesul pentru viața și cultura popoarelor din Africa a crescut vertiginos în ultimii ani în Uniunea Sovietică. Nu-i mai puțin adevărat că etnografia ruși s-au ocupat și mai înainte de arta negrilor. Ar putea fi astfel menționată o lucrare a lui V. Markov ieșită postum de sub tipar în 1919, în chiar zilele cînd intervenționistii străini se aflau la porțile Petrogradului.

În Occident, se știe, au apărut multe lucrări consacrate acestui subiect. Cărțile etnografului francez Marcel Griaule, ale savantului american J. Harley, ale istoricului de artă englez William Fagg etc. au contribuit, desigur, la înțelegerea artei negrilor. Dar cele mai multe studii occidentale au o amprentă categorică rasistă: africanii sînt prezențați ca un soi de ființe deosebite de europeni iar tot ce-au creat în cîmpul artei este socotit a nu avea nici o legătură cu realizările culturii mondiale. N-a pretins oare filozoful francez Levy-Bruhl că popoarele așa numite „primitive” au chiar o mentalitate „prelogică”?

Dar legendele care vor să acrediteze ideea că popoarele din Africa n-au istorie, că au cunoscut numai o organizare tribală și că arta lor nu s-a schimbat de mii de ani încoace, n-au nici în clin nici în mîncă cu adevărata știință.

Cu atît mai mult trebuie, de aceea, semnalată lucrarea profesorului sovietic D. Olderağge „Arta popoarelor din Africa occidentală în muzeele din U.R.S.S.”, apărută în edi.ura „Iskusstvo”. Intemeiat pe pozițiile inatacabile ale marxismului și folosind ultimele date oferite de arheologie și etnografie, Olderağge infirmă teoriile multor isto-

Cap de femeie — bronz Benin

rici de artă occidentali. Deducțiile lui sînt confirmate de un mare număr de fotografii după obiecte de artă africană conservate în Uniunea Sovietică, mai ales la Muzeul de antropologie și etnografie al Academiei de Științe a U.R.S.S. (Leningrad) și la Muzeul de antropologie al Universității din Moscova.

„S-a dovedit — arată profesorul Olderağge — că în antichitatea cea mai depărtată populația din această parte a Africii posedă o cultură remarcabilă, că știa să lucreze metalele și să lucreze opere de artă de o mare perfecțiune”. Cercetătorul sovietic demonstrează foarte convingător că bronzurile din Benin depășeau mult, prin execuția și simțul artistic pe care-l vedeau, lucrările meșterilor europeni din secolul al XV-lea.

Veacurile în care a înflorit neguțul de sclavi au avut, însă, un efect funest asupra artei africane. Orașe și așezări înfloritoare au fost distruse, populații întregi au fost nimicite și zeci de milioane de africani deportați în America centrală și de sud. În aceste împrejurări succesiunea artistică a fost întreruptă. Sub călcîiul colonialismului, arta africană a intrat în general într-o perioadă de decădere. Cu toate acestea, în unghere neștiute de invadatori, magnificele tradiții populare s-au păstrat și ni s-au transmis pînă astăzi.

Veac nou

ORGAN AL CONSILIULUI GENERAL A.R.L.U.S.

Redacția și administrația: București, Str. Ion Ghica, 5 telefon 13-03.10

ABONAMENTE: pe 3 luni, 10 lei, pe 6 luni, 20 lei; pe un an, 40 lei.

BRAMARI

Semnele timpului

„Oracolul electronic”

Intr-unul din pavilioanele expoziției americane de la Moscova se află o mașină electronică care, înțelegând și răspunzând la întrebări, poate să dea 400 de răspunsuri (în rusește) cuprinzînd date statistice despre S.U.A., resursele, populația, geografia lor etc. Cu alte cuvinte, e un robot care știe tot ce trebuie povestit despre modul de viață american.

Și fiindcă lucrurile stau așa, un istoric de artă sovietic, pe nume V. Olșevski, s-a gîndit că ar fi util să cerceteze și opiniile estetice ale lui „Ramac” — așa se numește mașina. Drept care a întrebat-o: „Ce părere are publicul despre arta abstractă?” „Ramac” n-a fost de fel descumpănit de întrebare. Avea răspunsul gata pregătit. Și a arătat că:

O seamă de lucrări ale artiștilor americani de astăzi nu au răsunet în rîndul publicului. Totuși, artiștii americani de seamă, critici și pedagogi socotesc că distanța în timp dintre crearea unei opere de artă și înțelegerea ei de către public nu constituie criteriul hotărîtor în aprecierea unei lucrări. Ei consideră chiar că artistul trebuie, în anumite împrejurări, să renunțe la gîndul că va fi înțeles, căci orice simplificare sau adaptare a calității unei opere la nivelul publicului poate pune în

primejdie unitatea lucrării și poate face să scadă valoarea ei reală.

Care vasază cel care au creat mașina „Ramac” sînt de părere că omenirea n-a ajuns „încă” la înțelegerea artei abstracte. Cu toate acestea, arta abstractă există de aproape jumătate de secol. Iar între timp omenirea a găsit cheia unor mistere mult mai mari, a învățat să zboare, a creat radio-ul și televiziunea, a confirmat teoria relativității, a fabricat antibiotice, a lansat rachete cosmice și a construit chiar mașina electronică care, chiar dacă nu răspunde totdeauna prea înțelept, răspunde totuși la întrebări complicate.

Dar iată că acum această mașină ar vrea să-și convingă ascultătorii de sărăcia spirituală a omului modern, utînd că însăși existența ei este cea mai categorică dezmințire a unei asemenea afirmații.

E un mic incident care cuprinde în simburile toate aramele capitalismului din zilele noastre.

Mașina care predică împotriva rațiunii! Ce dovadă mai bună că rațiunea a divorțat definitiv de lumea pentru care „Ramac” e un întreg simbol.

I. D.

Amatorii împotriva amatorismului

Cel care vizitează Uniunea Sovietică sau urmărește numai presa sovietică reține, fără îndoială, printre aspectele caracteristice ale vieții din U.R.S.S. amplexarea mișcării artistice de amatori. Societatea sovietică a știut nu numai să sădească dragoste și respect pentru faptul de artă, dar să și înrădăcineze deopotrivă în conștiința omului nevoia imperioasă de a i se deda, ca unei preocupări care ține de însuși modul lui de viață.

Așa se face că astăzi există în Uniunea Sovietică mai bine de 500.000 de cercuri de amatori, în care își dezvoltă aptitudinile artistice peste șase milioane de oameni, cei mai mulți băieți și fete tinere.

Dar dacă arta pătrunde din ce în ce mai mult în viața de fiecare zi a omului sovietic, în aceeași măsură sporește și exigențele. Iată de ce în clipa de față se discută problema creării unui corp de cadre, cu o pregătire medie și superioară specială, pentru îndrumarea competentă a activității de creație populară.

Planurile lui Kataev

Valentin Kataev, cunoscut cititorilor romini prin romanele „O pinză în depărtare”, „Timp înainte” și piesa „O zi de odihnă” lucrează acum la finisarea unui ciclu impunător.

Ciclu se compune din șase volume, dintre care primele trei „O pinză în depărtare”, „Mașina electrică” și „Un cătun în stepă”, a căror acțiune se desfășoară în perioada pre-revoluționară, sînt socotite de scriitor definitiv terminate. În clipa de față, scriitorul lucrează la volumul patru, din care un fragment intitulat „Locotenentul Bacei” a fost publicat de „Literaturnaia gazeta”. Acțiunea acestui volum se petrece îndată după Revoluția din februarie și autorul oglindește instaurarea puterii sovietice în sudul Ucrainei. Capitoarele care descriu călătoria lui Piotr Bacei cu lîul lui, nișutul Petia, la Odesa în ajunul Marelui Război pentru Apărarea Patriei, se conturează într-o năvălire independentă care se va numi „Zborul” și va constitui cea de-a cincea parte a ciclului. În sfîrșit, scriitorul reface în mod substanțial volumul șase din ciclu, care se cheamă „Pentru puterea sovietelor”. Se vede astfel că partea a cincea și a șasea a ciclului au fost scrise

Iar într-un articol recent din „Komsomolskaia Pravda”, L. Alexeeva, directorul Casei centrale de creație populară, a propus un întreg program de măsuri pentru stimularea dezvoltării artei amatoare. Ea a cerut editurilor să tipărească pe scară largă foi volante cu note și texte, să organizeze publicarea de colecții anume pentru îmbogățirea repertoriului, pe bază de abonamente etc.

Dată fiind amplexarea pe care a luat-o în ultima vreme mișcarea artiștilor amatori, autoarea a preconizat, de asemenea, și ideea constituirii unei Societăți de creație populară cu secții pentru diversele genuri, din care să facă parte atît membrii individuali, cit și membrii colectivi: cu alte cuvinte, atît artiștii amatori, cit și organizațiile și instituțiile interesate în dezvoltarea artei amatoare.

De unde se poate vedea că arta amatoare exclude amatorismul în materie de artă.

Înainte de volumul patru la care Kataev lucrează acum.

În ce privește planurile lui de viitor, Kataev a arătat — într-un recent interviu — că dorește mult să scrie o carte închinată zilelor noastre: — „De multă vreme vreau să scriu despre Moscova de astăzi, despre tinerii noștri, despre faptele și visurile lor” — a declarat scriitorul „Din scrisorile cititorilor mei află foarte multe lucruri extrem de interesante... După ce voi termina ciclul mai sus amintit voi scrie o năvălire despre o tînără moscovită”...

● „Oameni care o iau înainte”, așa se numește culegerea de reportaje și versuri închinată primelor brigăzi de muncă comunistă, apărută recent în editura „Sovetskaia Rossia”. Volumul cuprinde lucrări de Nikolai Aseev, Boris Polevoi, Boris Galin, Evgheni Dolmatovski ș.a.

● După uriașul succes înregistrat la Paris și New York, la Berlin și Tokio, trupa de balet a Teatrului Mare întreprinde acum un turneu în Australia și Noua Zeelandă.

Balerinii sovietici vor prezenta în fața spectatorilor australieni și neozeelandezi fragmente din baletele „Lacul lebedelor”, „Frumoasa adormită”, „Fintina din Baccarai”, „Gaianeh”, „Mirandolina” ș.a. Ei vor da 20 de spectacole în orașele Melbourne, Canberra, Sidney și Brisbane, după care, la 22 august, vor pleca în Noua Zeelandă.

● În editura „Sovetski pisatel” a apărut un volum de schițe intitulat „Lebedele nu se tem”. Autorul, Dm:ri Osin, a consacrat cele mai multe schițe problemelor de etică ale tineretului.

● În sălile Muzeului de stat „L. N. Tolstoi” s-a deschis o expoziție de fotografii mai puțin cunoscute care ilustrează viața marelui scriitor. Fiecare din cele 422 de fotografii expuse își are istoricul ei și prezintă un cert interes pentru cei care iubesc și studiază opera lui Lev Tolstoi.

● În Editura de stat pentru literatură străină din Moscova a văzut lumina tiparului o culegere, în două volume, de „Schițe ale scriitorilor indieni”. Culegerea cuprinde traduceri din limbile hindu, urdu, bengali, pendjab etc. Alături de lucrări ale unor scriitori cunoscuți ca Rabindranath Tagore, Prem Chand, Krishan Chandar, Ahmad Abbas, Sudarshan, volumul cuprinde și schițe semnate de tineri prozatori.

● Culegerea de documente și materiale inițiată de relațiile sovieto-franceze în timpul Marelui Război pentru Apărarea Patriei din anii 1941—1945”, care a apărut recent în Editura de stat pentru literatură politică din Moscova este o contribuție interesantă la studiul istoriei celui de al doilea război mondial.

Documentele și materialele incluse în volum arată cit de rodnică a fost această colaborare, mai ales pentru Franța. Materialele dovedesc că Uniunea Sovietică a ajutat Franța să redevină o mare putere și a apărut consecvent interesele poporului francez, în timp ce aliații occidentali — Anglia și Statele Unite, au dus față de ea o politică vădit discriminatorie.

În același timp, documentele publicate arată că reprezentanții Franței au știut să aprecieze acest ajutor al Uniunii Sovietice și să acorde o mare însemnătate întăririi colaborării sovieto-franceze. Ele mărturisesc că numai datorită reînvierii tradiției firești a colaborării franco-sovietice, Franța și-a putut relua, în timpul războiului, locul ei printre marile puteri.

● Un grup de oameni de teatru americani, alcătuit din dr. John Mitchell, președintele Institutului de artă dramatică din New York, M. J. Mitchell, vicepreședinta acestui institut, George Druce, regizor și pictor scenograf, actrița de cinema Diana Pictaim ș.a. a făcut recent o călătorie prin Uniunea Sovietică.

Oaspeții au vizitat teatre și instituții de învățămînt care pregătesc viitorii actori și regizori și au avut înțîlniri cu oameni de teatru.

Fachir fără voie

Ca să nu adoarmă...

desen de N. Lisogorski

Prețuirea culturii noastre

Marile transformări politice, sociale și economice de după 23 August 1944 au făcut să se nască în România o nouă cultură, pornită de la o nouă concepție, materialistă, despre lume, despre viață, despre artă și rostul ei.

Această nouă cultură nu s-a dezvoltat de una singură. Având la bază învățătura marxist-leninistă, această nouă cultură, păstrându-și specificul ei național, este îndeaproape înrudită cu întreaga cultură a lagărului socialist, arta realizându-se în forme naționale după aceeași metodă realist socialistă.

Prin traduceri frecvente și bune, scriitorii sovietici, prin intermediul marii mase de cititori care i-au adoptat cu nemărginită dragoste și interes, au intrat parca în literatura română. Cititorii vorbesc despre ei, despre eroii lor pe care-i știu pe nume, despre întâmplările deosebite ale romanelor lor.

Dar în literatura țărilor din lagărul socialist funcționează din plin principiul vaselor comunicante. Clasici români și scriitorii contemporani sînt traduși în limba rusă. Cultura noastră a trecut granița dinspre răsărit și a ajuns pînă departe, din Caucaz pînă-n Leningrad, de la Nipru pînă-n Amur, în Azerbaidjan ca și-n Kamciatka. Și Alecsandri, și Creangă, și Coșbuc, și Caragiale, și Sadoveanu, și Slavici, ca și contemporanii Mihai Beniuc, Maria Banuș, Petru Dumitriu, Nina Cassian și alții, peste 30 la număr.

S-au tradus culegeri de cîntece și povestiri românești, s-au prezentat și tradus piese de teatru: Caragiale, M. Sebastian, Horia Lovinescu, T. Mușatescu, A. Baranga.

Teatrul nostru Național, Teatrul de operă și balet au dat reprezentații la Moscova și în alte mari orașe din Uniune. Filarmonica de Stat „George Enescu”, orchestra de muzică populară românească „Barbu Lăutaru”, orchestra de jazz simfonic, au dat concerte și au purtat succese în sălile de concerte din U.R.S.S. George Georgescu și Constantin Silvestri au dirijat în Uniunea Sovietică în nenumărate rânduri, culegînd ovații. Succesele ansamblurilor de cîntece și dansuri ale Armatei și „Ciocirlia” nu au fost mai prejos.

Literatură-proză și poezie-teatru, povești pentru copii, traduse din românește, sînt cunoscute acum de sute de mii de cititori sovietici. Scriitorii români își au și ei în Uniune prieteni, simpatizanți, admiratori.

O coproducție cinematografică romîno-sovietică

PE DRUMURILE ROMÂNIEI

În preajma lui 23 August, va avea loc premiera filmului documentar de lung metraj în culori „Pe drumurile Romîniei”, o coproducție a studioului cinematografic „Al. Sahia” și a Studioului central de filme documentare din Moscova. Închinat marii sărbători, filmul încearcă să consemneze pe peliculă esența celor 15 ani de lupte și victorii pe frontul socialismului.

Doi regizori, șase operatori de imagine, doi operatori de sunet și doi directori de producție au trebuit să sintetizeze în 90 de minute de film esența realizărilor obținute în acești 15 ani de poporul nostru. O sarcină grea, a cărei îndeplinire o vor judeca spectatorii. Trebuie să mărturisesc că alături de întregul nostru colectiv, așa-

Cititorii din Uniunea Sovietică ne cunosc astfel mai bine, cunosc viața noastră, oamenii, sentimentele lor, munca lor plină de elan întru construirea socialismului. Sentimentul unei largi și mari comuniuni se întărește astfel. Ne respectăm reciproc mai mult; știm pentru ce anume ne prețuim.

Literatura, muzica noastră, fac cunoscut la mii și mii de kilometri depărtare sufletul și viața noastră, specificul popoului nostru. Arta noastră populară a vorbit spectatorilor de la Moscova, de la Leningrad de năzuințele estetice ale unui popor vecin, și a arătat cit de mult sîntem înrudiți prin acea sinceritate de exprimare ce caracterizează arta populară.

Dar nu numai literatura, teatrul și muzica au fost prețuite în Uniunea Sovietică. Arta noastră plastică a dus și ea, în limbajul ei, un valoros mesaj de artă.

Expoziții de grafică, de grafică de carte, de acuarelă, ca și participarea noastră la Moscova, la expoziția de artă plastică a țărilor socialiste, au relevat deosebitele însușiri și opere ale pictorilor și graficienilor noștri.

Servind aceeași artă, același înalt țel, artiștii noștri au fost deplin înțeleși. Stilul lor, exprimarea lor a pus în evidență caracterul deosebit al artei noastre plastice, care se mindrește cu drept cuvînt, cu străluciți reprezentanți ca Corneliu Baba, A. Ciucurencu și alții alții.

Acest larg schimb cultural întărește și mai mult și mai trainic prietenia dintre popoarele noastre.

Aceste succese ale artei și culturii noastre în marea țară a Uniunii Sovietice, unde arta se bucură de atîta cinste și a atîns uimitoare înălțimi artistice, ne umplu inima de bucurie.

Aceste legături și succese mărturisesc nu numai înalta valoare a manifestărilor noastre de literatură și artă, dar și aprecierea și prietenia Uniunii Sovietice, și noul stil de raporturi internaționale în care o țară mică nu este prin aceasta doar considerată în inferioritate, ci, din contră, apreciată în cele mai înalte expresii artistice ale ei.

Aprecierea și respectul reciproc sînt baza și chezașia unei trainice prietenii.

Și aceasta s-a obținut în acești 15 ani de la eliberare, și prin cultura, literatura și arta noastră, create în anii de democrație populară sub îndrumarea și cu sprijinul larg al partidului.

Demostene Botez

tept verdictul spectatorilor cu emoție și cu speranța că munca noastră a reușit să se ridice la nivelul importantei teme a filmului.

Șase operatori de film au străbătut timp de 365 de zile drumurile Romîniei și s-au străduit să aleagă din nesecata comoară a vieții, nestematele cele mai prețioase. Echipele noastre de filmare au poposit la Huneedoara și la gospodăria agricolă colectivă din Ceacu, la Institutul de fizică atomică al Academiei R.P.R. și în multe alte puncte înaintate ale construcției socialiste.

Acolo i-am cunoscut pe eroii filmului nostru.

Mirel Ilieșu

(continuare în pag. 10-a)

360 DE ȚĂRANI ROMÎNI ÎN U. R. S. S.

— DE LA TRIMISUL NOSTRU —

În gară la Ungheni am surprins un crîmpei de dialog între vecina mea de compartiment — o brigadieră cu școală medie tehnică din gospodăria agricolă colectivă „Ilie Pintilie”, comuna Fărcașele, din regiunea Craiova și un fermier sovietic care n-a rămas indiferent la farmecul discret al acestei fete:

— Sînteți turiști?

— Da, turiști. Țărani turiști.

Țărani turiști... Fata a rostit aceste cuvinte foarte firesc. Dădea o informație, e drept o informație care făcea ca glasul să-i vibreze de emoție și bucurie.

Așa dar, țărani turiști... Nu vom face aici comparații deși tentația există. Să ne gîndim totuși puțin ce însemna înainte turismul, cine călătorea și mai ales de ce călătorea.

Așa dar, țărani turiști... 360 de țărani colectivști din toate colțurile țării noastre au plecat spre Uniunea Sovietică. Nu numai s-o viziteze, să cunoască orașele frumoase și oamenii ei minunați, ci să și învețe direct, pe viu, din experiența atît de bogată a agriculturii sovietice.

Trenul nostru, un nou „Tren al prieteniei”, a pornit deci la drum. Să încercăm să-l urmărim în lunga lui călătorie peste stepele întinse ale Moldovei Sovietice, Ucrainei și R.S.F.S.R.

...Am trecut de Ungheni. Mergem spre sud, spre Chișinău. Cîmpie joasă, dealuri domoale. Reprezentanții țăranilor moldoveni constată bucurioși, cu vorba lor dulce și domoală:

— Ia uiti-ți bre, ca pi la noi.

La alt geam, oltenii nu vor să rămînă mai prejos:

Un aspect de la Expoziția realizărilor economiei naționale a U.R.S.S.

— Vă găsiți numai voi! Așa-i și la noi.

— Și pe la noi — adaugă muntenii.

Ardelenii tac. Și pentru că în general sînt mai puțin vorbăreți, și pentru că observația aceasta nu se poate aplica la ei.

Dar indiferent de regiunea din care au venit, toți sînt foarte sensibili la frumusețile naturii în fața căroră reacționează cu spontaneitate, cu avînt poetic. Și nu numai atît. Simțul lor practic, ochiul lor de gospodări, descoperă mai mult decît frumusețe: porumbului i-ar mai trebui ploaie; grîul e bun; uite ce înseamnă colhoz: cit vezi cu ochii, un singur ogor: ce multe vite! Te cred, nu vezi ce pășuni întinse au pe aici? Așa școală o să durez și la mine în gospodărie.

Pe măsură ce înaintăm, discuțiile se generalizează, se însuflețesc. Fiecare — majoritatea sînt președinți — ar vrea să vorbească despre gospodăria lui, despre ceea ce a realizat și ceea ce are de gînd să realizeze. Toți coboară în gară, — trenul nostru special oprește mai des decît cele obișnuite — se împrietenesc îndată cu țărani din partea locului, se interesează de recoltă, își notează în carnet tot felul de cifre, vorbesc despre rezultatele obținute de ei, compară, cer păreri, exprimă păreri. Și se împoiază în compartiment cu o lumină nouă pe față. Aci, pe pămîntul sovietic, certitudinea, încrederea în justetea drumului ales cresc, se întăresc și mai mult.

A rămas în urmă Chișinău, unde artista popoului Tamara Cioban ne-a întîmpinat cu cuvinte calde de bun venit și în care „Perinița” a cucerit zeci de noi admiratori; a rămas în urmă Tiraspolul, în care un grup de consomoliste a cîntat pentru noi și ne-a umplut compartimentele cu flori.

Trenul trece prin tunelul fără capăt al nopții. Miine dimineață vom fi la Vinnița.

Un publicist sovietic care a consacrat orașului și regiunii Vinnița un amplu articol scria că la prima vedere această parte a Ucrainei nu se remarcă prin nimic deosebit. Natura

n-a fost prea darnică cu relieful și vegetația, regiunea n-are fabrici și uzine care să-i ducă vestea peste mări și țări. Dar...

Dar mai întii, despre oraș.

Străzile sînt largi și calme ca niște rîuri de stepă, casele nu prea înalte, în culori discrete. Pînă și roșul mult folosit mai ales în anumite părți ale orașului are nuanța caldă a trandafirilor imperiali. Orașul, așezat pe coline domoale, se întinde pe suprafețe tot mai mari, — tendința aceasta este una din caracteristicile Vinniței — casele se prind temeinic pe pantele dulci, liniile de tramvai înaintează spre cîmp. Institutul de medicină, cu un edificiu nou și foarte frumos era, pînă nu de mult, la margine. Acum, în jurul lui a răsărit un mic cartier.

Aici la Vinnița bate inima unei mari regiuni agricole, decorată recent cu Ordinul Lenin pentru producția înaltă de cereale, carne și lapte, inima unei regiuni care alături de alte regiuni asigură Ucrainei faima de grînar al Uniunii Sovietice și care și-a luat angajamentul să îndeplinească septenulul în cinci ani.

Împărțindu-ne pe grupe, am pornit să vizităm cîteva colhozuri învecinate. Drumul șerpuiește printre mîriști de grîu ca niște imense perii de aur, printre nesfîrșite lanuri de porumb, printre culturi întinse de cartofi și sfeclă de zahăr. Din loc în loc, între verde și auriu, se intercalează mii de boabe albe — fermele de păsări — mii de pete roșcate — fermele de vaci.

Vizita în cîteva colhozuri din raionul Vinnița a scos și mai mult în evidență foloasele aces-

tei călătorii organizate de Consiliul General A.R.L.U.S. în colaborare cu Ministerul Agriculturii și Silviculturii. Ea a însemnat prima luare de contact a grupului de colectivști români cu realitatea colhoznică.

Grupa noastră a vizitat colhozul „Stalin” care reunește satele Ivanivka și Tvijen. Gospodărie mare, de 2.123 ha, colhozul este condus de 35 de ani de președintele Petro Nazarovici Kușnir. În anul 1923, Petro Nazarovici s-a numărat printre cele 7 familii care, înfruntînd greutățile începutului, și-au unit pămîntul puțin și au pornit pe drumul colectivizării.

Acum, în fruntea unui mare grup de colhoznici îmbrăcați sărbătorește, Petro Nazarovici și-a primit oaspeții la Casa de cultură a colhozului, adevărat palat de un remarcabil bun gust. Aci a răspuns avalanșei de întrebări pe care i le-au pus colectivștii romîni. Căci aceștia s-au interesat de absolut totul, începînd cu venitul colhozului și terminînd cu pensiile de bătrînețe, începînd cu cantitatea de lapte mulsă zilnic și terminînd cu construcția de locuințe. Apoi au vizitat cu meticulozitate gospodăria colhozului, au studiat pe îndelete agregatele agricole, au asistat la mulsul electric, s-au interesat de prepararea nutrețului — într-un cuvînt au aflat tot ce doreau să știe. Bineînțeles că de respectarea programului n-a mai putut fi vorba decît așa, în linii foarte mari, din care cauză organizatorii au avut multă bătaie de cap. Dar petrecerea care s-a încins la sfîrșit pe iarba verde și care a legat într-o caldă frăție pe oaspeți și gazde a limpezit situația și a descrețit toate frunțile.

Peste Kiev s-a revărsat parcă un ocean verde. Poemul în piatră al Kresciatikului, podul Patroș și Niprul cu malurile umbrite generos de copaci au lăsat amintiri de neșters în sufletele iubitoare de frumos ale țăranilor noștri.

Iulia Scutaru

(continuare în pag. 10-a)

BAL MASCAT

de Oleg Șcerbanovski

În picioare, în fața oglinzii, Nora își proba rochia de bal. Indreptă aripioarele transparente de voal, montate pe sîrmă, strînse mai tare cordonul pentru a marca bine talia, apoi își potrivi pe cap pălărioara cu antene de greieraș și își zimbi satisfăcută. Rochia îi venea foarte bine. Nu mai rămânea decît să-și pună masca. Își acoperi cu ea obrazul, dar, deodată îi pieri orice urmă de entuziasm. Oftă adînc și o scoase. În fiecare an, balul mascat era singurul prilej cînd se putea bucura și petrece nestîngerită, dat fiind că masca îi ascundea urmele adînci ale unor arsuri, cauza mării ei dureri neștiute de nimeni. În urmă cu patru ani, în timp ce lucra în laborator, se iscase pe neașteptate un incendiu. Nora izbutise să-l stingă, dar arsurile îi stigmatizaseră pentru totdeauna obrazul drept. Sub titlul „Un act de devotament”, un ziar de tineret scrisese despre curajul Norei care salvase laboratorul de o explozie. După apariția articolului, primise teancuri de scrisori. Comsomoliști, pionieri, elevi, studenți și muncitori i se adresau cu admirație, o îmbărbătau, îi ofereau prietenia lor. Timpul trecea, însă, și scrisorile începuseră să devină tot mai rare. De la un timp nu mai venea decît cite una, împăturită în triunghi. Poștașul i-o aducea cu regularitate. Expeditorul se numea Korșunov și era secretar de Comsomol într-un institut tehnic. La început, scria în numele unei grupe studențești, mai târziu, însă, începuse să semneze singur. Scrisorile lui dezvăluiau un om interesant. Nora îi răspundea cu plăcere. Dar tînarul dorea s-o cunoască: o ruga să vină la o întîlnire, o invita la patinaj, la cinema... Cum ar fi putut, însă, primi? Cu o cicatrice care o desfigura... Mai bine să-l scutească de o decepție. Și Nora nu-i mai răspunse. Firul corespondenței lor se rupse.

Nora deveni foarte retrasă. Frecvența din ce în ce mai rar petrecerile tineretului. La balul mascat nu voise totuși să renunțe. Tentația era prea mare... Și mai ales n-avea să fie nici un cunoscut...

„Își împături dar cu grijă rochia într-o cutie mare de carton, o legă și porni încet, pe jos, spre institutul unde avea loc serata.

★

— Viktor, de ce nu ți-ai pus masca? În fața lui Korșunov se afla Boris, un membru al comisiei de organizare a serbării. Sper că n-ai uitat consemnul! Știi doar că abia după miezul nopții e voie să se scoată măștile.

Și Viktor își puse masca cu părere de rău:

— Păcat! Tu nu vezi, au venit atîția invitați, atîtea fete grațioase și să le obligi să poarte mască. Îmi plac așa de mult chipurile frumoase, proaspete, care amintesc de corolele catifelate ale florilor!

— Înțeleptii spun, însă, că adevărata frumusețe e bogăția sufletului, a minții. Îi răspunse Boris cu un suris malițios, urmărind cu privirea un grup de fete travestite în figuri de șah. Și continuă pe același ton sentențios: La urma urmei ce-i frumusețea? O umbră trecătoare, o iluzie optică...

O Albă ca Zăpada în rochie cu paiele trecea pe aproape, și, auzindu-i reflecția, îi adresă un suris. În aceeași clipă, orchestra atacă primele acorduri ale unui vals. Boris se apropie curtenitor de Albă ca Zăpada, o invită la dans și cu o piruetă vijelioasă dispăru cu dînsa în mijlocul dansatorilor.

Între timp, Viktor, greoi și stingaci, încerca să se strecoare printre perechile de dansatori spre a ajunge în celălalt capăt al sălii. Acolo se

așeză pe o bancă, lingă o mască verde. Dar ca un făcut, nu se simțea în stare nici să-și invite vecina la dans, nici să întrețină o conversație. „Ce mai bărbat!” se ciina. Are dreptate Boris: sînt un neîndeminatic, un urs. În timp ce el e un om fericit: bun dansator, totdeauna bine dispus, joacă teatru, e as la hockey... se pricepe la toate. Și cum știe să se poar-

Greierașul, în timp ce băieții ceilalți abandonau terenul unul cîte unul. Boris îl prezentă pe Viktor drept „un inventator distrat”, și „un exemplar curios”. Acesta, neîndeminatic ca de obicei, își mută centrul de greutate al trupului cînd pe un picior, cînd pe celălalt, sorbind fiecare replică reușită a spiritualului său prieten și întrebîndu-se de ce trebuia să fie și el

te cu fetele... fără să se îndrăgostească niciodată prea serios... Odată mi-a spus: „Dacă aș găsi o fată care să nu se îndrăgostească îndată de mine ca gîscuțele astea, atunci poate că mi-ar place și mie”. E un „tip”. Pe cînd eu?, își continuă gîndul Viktor. Dacă aș întîlni o fată pe care s-o interezese ființa mea... dar vezi, nu se poate; felelor le place genul lui Boris, pe unul ca mine nici nu-l bagă în seamă.

Înapoierea lui Boris îi curmă șirul gîndurilor amare. Boris era foarte agitat. În păr îi sclipeau contente multicolore.

— Închipuie-ți, Viktor, am zărit o frumusețe de fată în costum de greieraș. Are o talie... Și dansează... E formidabilă! M-am hotărît: pe asta o aleg ca parteneră la concursul de dans. Dar știi ce m-a mirat mai mult? Că a cîștigat pînă acum cele două premii întîi la jocurile de societate: la literatură și la tehnică. Auzi? O fată să ia premiu la tehnică! Și acum băieții se țin scapi după ea, fiecare vrea să-i intre în grații; glumesc, o tachinează, dar nici dînsa nu se lasă mai prejos, are limbă ascuțită. Grișin, îl știi, a dezlănțuit cel dintîi atacul: „Ce picioare frumoase! Sînt în totul de părerea lui Pușkin că o femeie nu e femeie dacă n-are picioare frumoase”. Și, închipuie-ți, fata, parcă ar fi avut răspunsul pregătît... ei drăcie, dar uite-o că vine încoace...

Necunoscuta avea un mers ușor, abia atîngea pămîntul și la fiecare pas își legăna grațios aripioarele de voal. Era escortată de un adevărat roi de băieți și Greierașul se întorcea cînd spie unul cînd spre altul, spre a le răspunde. Avea un suris fermecător și buze bine conturate.

Boris se ridică nerăbdător: — Categorie, Greierașul e regina balului. Hai Viktor! Să-i facem praf pe toți!

Viktor, însă, nu se putea hotărî.

— Dar vino odată omule... Timp de vreo zece minute, Boris susținu o conversație foarte spirituală cu

acolo. Deodată necunoscuta spuse, adresîndu-se lui Boris:

— Te folosești de prietenul dumitale ca să-ți pui mai bine în valoare glumele? E și așa un procedeu!

— Ce spui dragă Viktor, exclamă patetic Boris, nu-i chip să găsim înțelegere în constelația asta. Va trebui să ne încercăm norocul în altă parte!

Dar nu se clintea de lingă Greieraș și întrebă mereu: „Cine ești, frumoasă necunoscută?”

— De ce neapărat frumoasă? — întrebă fata cu o umbră de tristețe în glas. Crezi că-mi faci un compliment?

— Doar îți văd surisul, îți admir grația, îți ascult glasul... Micul meu Greieraș, sînt prizonierul tău. Mă gîndesc numai și numai la tine! Cere-mi orice și-ți împlinesc pe loc dorința!

Dar greierașul surise malițios: — Nu sînt mofturoasă. Mă mulțumesc, de pildă, cu un ciorchine de strugure.

— Glumești! Știi doar că acum nu găsești o boabă de strugure nu numai la bufet, dar nici în tot orașul.

— Știu. Am vrut numai să-ți arăt că nu-i ușor să-mi satisfaci capriciile. Și, să știi, nu-mi plac lăudăroșii. Dar promit să stau tot timpul lingă cel care îmi va oferi un strugure.

Necunoscuta dansa cu o uimitoare ușurință. Boris îi admira spontaneitatea, ochii luminoși, surisul.

— Știi că sînt aproape îndrăgostit de dumneata? Îi șopti în timpul unui dans. Ce n-aș da să-ți văd fața, fără mască...

— Asta n-are să se întîmple niciodată!

Răspunsul răni amorul propriu al lui Boris. Dar nu putea s-o părăsească. O urma peste tot. La bufet, îi oferi șampanie. Și continua să-i vorbească cu înflăcărare:

— Soarta a vrut să ne întîlnim! Și sînt așa de fericit! Te rog, scoateți masca, măcar o clipă! Dacă nu vrei aici, hai pe coridor sau în vestibul!

Chipul Greierașului se întristă. Îl privi adînc în ochi pe Boris. Afectiunea lui părea totuși sinceră.

— Și dacă sînt altfel decît îți închipui? Dacă sînt urîtă?

— Îți jur că asta n-are nici o însemnătate pentru mine. Boris îi strînse mîna cu căldură. Ce-i la urma urmelor frumusețea? O noțiune pur convențională și deșartă. Eu prețuiesc mai mult un suflet tandru, o minte deschisă, decît o nutrișoară de păpușă...

— Preferi întotdeauna ceea ce n-ai...

— Să nu rizi de mine... vorbesc foarte serios. Și Boris își reluă cu insistență rugămintele. Refuzul necunoscutei îl îndîrjea. Dorea cu orice chip s-o convingă.

— De ce vrei să-mi strici seara? — îl întrebă fata în cele din urmă.

Boris era însă, hotărît să nu renunțe.

— Vrei să-ți cad în genunchi, aici, față de toată lumea?

Greierașul îi făcu semn s-o urmeze Coborîră scările în fugă și dădură de un coridor mai puțin luminat. Greierașul se opri în fața unei ferestre. Cu mîna tremurînd de teamă, își scoase masca, apoi se întoarse îndurerată spre Boris.

— Vezi? Și nu-ți mai risipi altădată jurămintele!

Băiatul tăcea, copleșit, apoi șopti:

— Nu retrag nimic din ce ți-am spus.

— Ai mai avea curajul să te întorci acum cu mine în sala de dans?

— Ce întrebare! Se înțelege! Dar... Așteaptă-mă te rog, o clipă. Inchipuie-ți, am plecat de la bufet fără să plătesc...

Și plecă. Nora era convinsă că n-avea să se mai întoarcă. Prin geamurile înghețate intra frigul. Trecuse un sfert de oră. Din sală, răzbăteau pînă acolo acordurile orchestrei, glasurile vesele ale invitaților. Așezat pe pervazul ferestrei, Greierașul plîngea în hohote. Deodată, cineva o atînse ușor pe umăr.

— Am adus strugurele... Prietenul lui Boris îi întindea un pachet. Iertați-mă că vin așa de târziu. Dar a trebuit să caut în tot orașul...

Cutremurată de plîns, fata sări în picioare și îi strigă cu o asprime nefirească:

— Nu vezi că sînt fără mască? Uită-te bine la mine și ia-ți înapoi strugurele, n-am nevoie de el!

Dar băiatul părea că nu-i înțelege cuvintele. Privea fața Greierașului. Și buzele i se crispară ușor.

— Spune-mi, cine ești? Nora?

— Ce-ți pasă... Ei da, Nora.

— Cu tine am purtat corespondență atîta timp?

Greierașul se desprinsese de lingă perete, dădu să întindă mîna, dar și-o retrase îndată.

— Ia-ți strugurele. Nu-l primesc, roști hotărît.

— De ce?

— Pentru că și dumneata, Viktor Korșunov, ești pe cale să joci un rol, pentru că nici dumneata n-ai curajul să pleci îndată, dar pînă la urmă tot ai să te duci, cum a făcut și prietenul dumitale. Nu, nu cred, nu vreau...

Și din nou izbucni în plîns.

— Cum de nu ți-e rușine, Nora? Și eu care te credeam o eroină! Cînd colo tu nici n-ai avea curajul să te întorci cu mine în sală fără mască!

— Crezi?

Și pentru întîia oară, după atîția ani, în ochii Norei străluci, nestăvilită, bucuria.

Pe vremuri, tot ce friza senzaționalul în materie de progres industrial venea din Statele Unite ale Americii. Mașinismul atinsese în această țară capitalistă un stadiu atât de dezvoltat încât noii civilizații tehnice apărute peste ocean i se atribuiau posibilitățile cele mai miraculoase.

De la o vreme, însă, progresul industrial și-a pierdut cetățenia americană. Condițiile pe care i le oferă trusturile și monopolurile capitaliste reflectă tot mai mult neputința de a ține pasul cu rapida înaintare a științei și tehnicii mondiale. În veacul „celor 2 A” (Atomul

dotat cu dispozitive hidraulice de copiat, și o treză. Deasupra lor funcționează mecanismele de transport. Noutatea constă în faptul că linia automată este acționată nu din mașini speciale, ci din semiautomate obișnuite care funcționau până acum separat. Pe același principiu, o linie similară a fost pusă în funcțiune și la uzina electromecanică din Harkov. Este suficient să știm că în U.R.S.S., funcționează astăzi separat circa 100.000 de mașini semiautomate, astfel încât unirea lor după experiența reușită de la Moscova și Harkov va putea duce la crearea citorva

IN VEACUL

CELOR
DOI

A

și Automatizarea) progresul industrial a optat pentru cetățenia sovietică. Așa încât astăzi știrile senzaționale în această materie nu mai vin din New York, Chicago sau Detroit, ci din Moscova, Harkov, Sverdlovsk și din zeci de alte centre vitale ale țării care au uimit lumea cu ritmul ei de industrializare.

Recenta plenară a C.C. al P.C.U.S. a arătat cât se poate de timpede că există, într-adevăr, posibilități nelimitate de a se încălzi într-un timp extrem de scurt distanța care mai desparte Uniunea Sovietică de nivelul de producție realizat de S.U.A. într-o perioadă de multe ori mai lungă. La baza acestor posibilități stau — se știe — virtuțile mecanizării complexe și ale automatizării. În cițiva ani Uniunea Sovietică a făcut un uriaș salt în acest domeniu, care nu mai este, cum se spune, „al viitorului”, ci al prezentului imediat.

În Uniunea Sovietică au fost puse în funcțiune în ultimii ani nenumărate linii automate, care au dat o nouă înfățișare procesului tehnologic într-o serie de ramuri industriale. Referindu-se la progresele dobândite în acest domeniu în U.R.S.S., specialistul englez P. Tripp scrie: „După război, în Anglia și S.U.A. s-au înregistrat mari succese în turnarea de precizie. Dar, după cum se vede, nimic pe lume nu se poate compara cu turnarea de precizie automatizată care funcționează în Uniunea Sovietică”. (Specialistul englez face aluzie la uzina „M. I. Kalinin” din Podolsk)

După informații din surse americane, în S.U.A. funcționează astăzi un număr de 8.000 de automate și semiautomate de sudură. În Uniunea Sovietică numărul agregatelor de acest fel a ajuns la 10.000.

În Uniunea Sovietică a fost construită acum șase ani, pentru prima oară în lume, o centrală electrică atomică complet automatizată. Acum trei ani, la marea uzină de rulmenți din Moscova a fost realizată pentru prima oară în lume o secție automată pentru producția în serie a rulmenților. Uzina aceasta, căreia îi revin deosebite merite de pionierat în domeniul automatizării, se va număra în curând printre primele întreprinderi sovietice complet automatizate. Despre ea scria cunoscuta revistă engleză de specialitate „Metalworking Production”: „Uzina automată de rulmenți din Moscova este un exemplu minunat al progresului tehnologic în producție. Aceasta este, fără îndoială, cea mai înaintată întreprindere de acest gen din lume. Există și în alte țări uzine de rulmenți cu un înalt nivel de automatizare... Această linie automată este, însă, o invenție originală a lor.”

Nu de mult, un colectiv de ingineri și proiectanți de la uzina „Ordjonikidze” din Moscova a creat prima linie automată de strunjit din Uniunea Sovietică. Această linie este formată din patru strunguri,

mii de linii automate pe care nu contau prevederile septenaliului.

Știrea aceasta este o bună ilustrație la cele scrise de curând într-o influentă revistă tehnică din R.F. Germană: „Multe informații arată că industria rusească a construcțiilor de mașini a depășit rapid industria engleză și americană. Rușii folosesc metodele semiautomatizării și ale automatizării complexe la producerea unui număr mult mai mare de fabricate decât Occidentul”.

Desigur, dezvoltarea mecanizării complexe și automatizării proceselor de producție atîrnă de gradul de înzestrare a fabricilor și uzinelor cu cele mai noi tipuri de aparate, mașini și utilaje, la a căror proiectare și realizare s-au folosit ultimele descoperiri ale științei. Asemenea tipuri de mașini și agregate s-au construit în ultimii ani în U.R.S.S. cu miile. În fabricile și uzinele sovietice există acum raboteze cu o lățime de lucru de 4 și 5 metri, mașini de alezat orizontale cu diametrul axului principal de 320 mm, strunguri carusel pentru prelucrarea unor piese cu diametrul de 20 metri, diferite mașini de alezat, frezat și găurit verticale cu comandă automată, cea mai puternică presă hidraulică de matritat din lume etc., etc.

O mare dezvoltare cunoaște proiectarea și fabricarea de dispozitive și aparate de control și reglaj automat, destinate industriei metalurgice miniere și chimice. Aceste dispozitive sînt bazate pe folosirea electronicii, a semiconductoarelor și elementelor radioactive.

Toate acestea au făcut posibilă crearea, pînă la sfîrșitul anului trecut, a peste 220 linii automate, care funcționează în diferite ramuri industriale. În cursul actualului septenal urmează a fi date în exploatare de 6 ori mai multe linii automate decît în ultimul cincinal. Pînă în 1965 vor fi create numeroase secții și întreprinderi complet automatizate, printre care figurează și gigantul ai industriei sovietice cum sînt combinatele siderurgice din Magnitogorsk și Nijni Taghil. De asemenea, în actualul septenal urmează a lua înfățișare, cu caracter experimental, aproximativ 50 de întreprinderi-model unde vor fi introduse cele mai noi scheme de automatizare complexă.

De altfel, ca o trăsătură caracteristică a septenaliului, industria producătoare de mijloace de mecanizare și automatizare se va dezvolta mai rapid decît celelalte ramuri ale industriei. În anul 1965 producția de linii automate și semiautomate va crește de peste 2 ori.

Stăpîni pe progresul tehnic și științific oamenii sovietici au pornit marea luptă împotriva timpului. Din 7 ani ei vor să facă 6 și chiar 5, pentru a grăbi și mai mult apropierea de comunism. Nimeni nu se mai îndoiește că vor izbuti.

V. Dascău

Estetica și confortul mobilei moderne

Distrugerile provocate de ultimul război mondial au accentuat în multe țări criza de locuințe. În vederea soluționării rapide a problemei locuințelor s-a impus reducerea numărului încăperilor și stricta lor dimensionare. Ca urmare, au apărut noi necesități privitoare la organizarea metodică a suprafeței disponibile și la raționalizarea mobilierului și echipamentului casnic.

La mobilele de modă veche, voluminoase, lipsa de confort se asocia adesea cu dificultatea de întreținere. Tendința spre înzoronare cu orice preț trăda apoi și un gust indolent și ducea la copierea modelelor de epocă, necorespunzătoare exigențelor de ordin material și dinamismului vieții moderne. În locuințele de astăzi, unde într-o încăpere se concentrează de obicei funcția citorva, nu încap dulapurile mastodontice, bufele și mesele masive, nu e loc pentru pendula înaltă pînă la tavan. Noile tipuri de locuințe cer piese de mobilier reduse ca număr și de proporții adecvate. Ele facilitează circulația interioară, reduc munca domestică, generînd confortul și agrementul locuinței.

★

Uriașă construcție de locuințe în U.R.S.S. a ridicat problema mobilării lor raționale. În acest scop a fost deschisă o expoziție de mobile la Moscova. Expoziția a oglindit cele mai bune rezultate obținute în cadrul concursului unional cu tema: mobilarea corespunzătoare a unor apartamente pentru o singură familie. La competiție au participat peste 30 de institute de proiectări și construcții, precum și întreprinderi producătoare de mobile din Uniunea Sovietică. S-au prezentat 66 de ansambluri de camere, 14 complexe de dulapuri în perete și 24 de garnituri de bucătărie. Expoziția a fost organizată într-un mod original, nu în săli obișnuite sau magazine de specialitate, ci în interioarele a 40 de apartamente construite recent în cartierul Novie Ceremușki.

Care sînt caracteristicile modelelor prezentate? Intoldeana mobila a purtat pecetea stadiului tehnic și necesităților epocii. Mobilierul din cele 40 de apartamente se distinge prin logică funcțională și constructivă, printr-un aspect plăcut. Mobila ocupă un spațiu restrîns și este distribuită conform cu împărțirea spațiului locativ și forma camerelor.

Pentru organizarea separată a locului de odihnă și a sufrageriei în aceeași cameră, un model reușit a prezentat fabrica Standard din Tallin. Această garnitură mixtă de mobilier asigură diviziunea funcțiilor încăperii printr-un divan transversal.

Sistemul încadrării murale a dulapurilor încolecte îngrămădirea cu mobilă a camerei.

Ușurarea circulației se vădește importantă mai ales în spațiul limitat al bucătăriilor. Aici, proiectanții s-au străduit să amplaseze cit mai rațional aragazul, chiveta și masa de gătit în raport cu dulapurile și stelajele pentru veselă și alimente. În acest sens s-a re-

Milenara producție meșteșugărească cedînd locul celei industriale au apărut noi materiale și noi procedee tehnice pentru construcția de mobilă.

Ca materiale inedite se remarcă în expoziție plăcile aglomerate lătră aplicăție de furnit, elementele presate din mase lemnoase căplușite cu straturi de hirtie împregnate sau acoperite în părțile vizibile cu o poșhiță adesivă de vinil colorat. Ușoară și economică apare utilizarea construcției tubulare, a carcaselor de țevi subțiri de oțel completate cu plăci de lemn sau tapiserie. Demnă de menționat, în acest gen, este masa cu patru scau-

Mobilă pentru o cameră comună dintr-un apartament de 3 camere. Exemplu de organizare separată a locului de odihnă și a sufrageriei (premiul II). Fabrica Standard din Tallin.

marcat mobila de bucătărie concepută de Institutul de proiectări al Consiliului economiei naționale din Leningrad.

Ca soluție constructivă atrag atenția tipurile de mobilă demontabilă. Multe dintre piesele mari sînt asamblate din elemente standardizate, dimensionate pe baza unei unități comune de măsură. Astfel de elemente se pot schimba între ele, dînd naștere la diferite tipuri de mobilă, conform cu necesitățile cumpărătorilor.

ne tapisate, propusă de Fabrica nr. 1 de mobilă din Moscova.

În ceea ce privește latura estetică, tipurile de mobilă de la concursul amintit se caracterizează prin lipsa ornamentațiilor aplicate. În prima țară a industrializării mobilei, se reproduceau la mașină decorații executate anterior de mînă. Mobila modernă respinge însă aceste imitații de prost gust. Actualmente sînt folosite alte modalități decorative. Predomina simplitatea, sobrietatea, formele precise și liniile drepte, netezimea suprafețelor. Sînt apreciate deosebi combinațiile coloristice cu nuanțe deschise, de preferință. Orizontlitatea mobilei joase, ca de pildă dulăbul lung, supranus cu vitrină din sticlă — prezentat de Institutul de proiectare din Leningrad — ridică parcă plafonul. Se creează astfel un contrast cu vechile modele masive prea înalte, producînd un sentiment de anăsar. Dulapurile zidite oferă ochiului pereți înalți de întărușeri și suprafața regulată a pardoselei, cu un efect psihologic odihnitor.

Cei ce-ar obiecta împotriva unei oarecari uniformități provenite din standardizare uită că și mobilele vechi, de stil, imitațiile supraviețuite prin snobism și impuse de tirania modei erau multiplicăte cu miile, pe cale artizanală. De altfel, monotonia de aspect a mobilei noi este înlătrărată prin policromie și prin diversitatea combinațiilor de elemente asamblate, oferind un interior odihnitor, conform cu cerințele estetice ale epocii.

arh. J. Monda

O istorie a celui de-al doilea război mondial

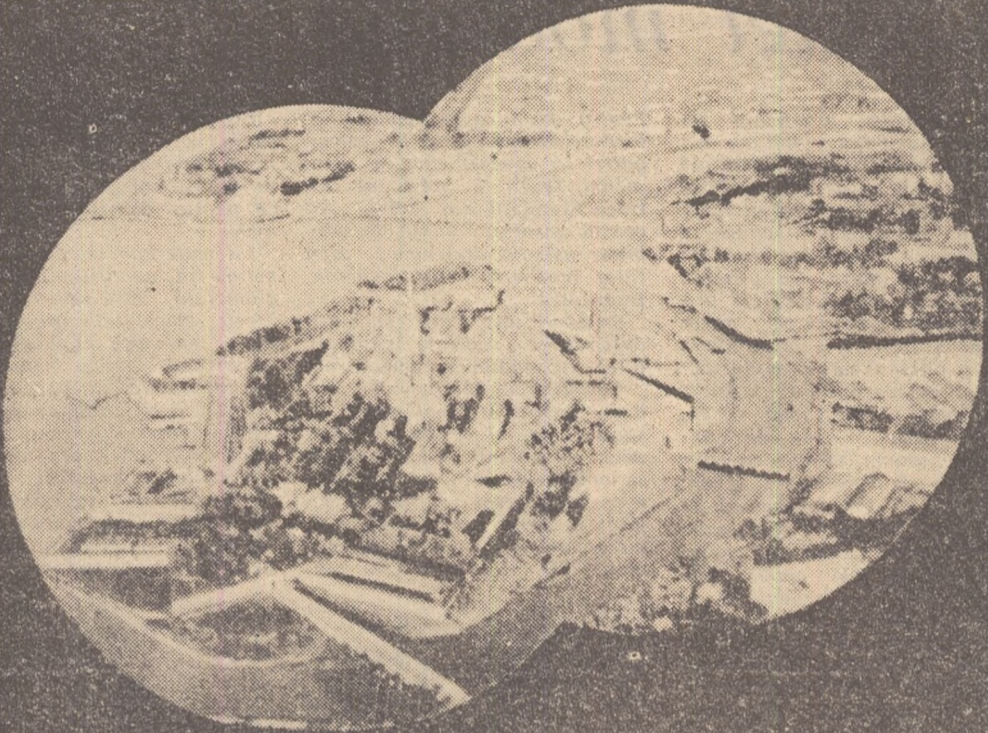
După cum au arătat zilele trecute ziarul, editura Ministerului Apărării al U.R.S.S. va publica în anii 1960—1961 o lucrare în 6 volume despre „Istoria Marelui Război pentru Apărarea Patriei al Uniunii Sovietice, 1941—1945”. Elaborată de Institutul de marxism-leninism de pe lângă C.C. al P.C.U.S., această vastă lucrare istorică va cuprinde o analiză marxistă a principalelor evenimente militare din anii 1941—1945, a dezvoltării economice, politice și sociale, precum și a problemelor de politică externă a U.R.S.S. în acea perioadă. Masele largi de cititori vor găsi în această lucrare materiale noi și interesante.

Volumul I (1930 — iunie 1941) va fi consacrat cauzelor războiului și caracterului acestuia. Volumul al II-lea (22 iunie — 1941 noiembrie 1942) va cuprinde evenimentele din prima perioadă a războiului: invadarea teritoriului U.R.S.S. de către Germania fascistă, mobilizarea forțelor poporului sovietic de către Partidul Comunist, retragerea temporară a Armatei Roșii, formarea coaliției antifasciste, rolul de frunte al U.R.S.S. în cadrul acesteia, eșecul planurilor de „război fulger” ale Germaniei fasciste împotriva U.R.S.S. și crearea condițiilor pentru cîștigarea hotărîtoare în desfășurarea războiului. Volumul al III-lea (noiembrie 1942 — decembrie 1943) va oglindi lupta Partidului Comunist pentru organizarea nimicirii dușmanului, marea cotitură în desfășurarea războiului: victoria de la Stalingrad. Tot acest volum va relata și despre cotitura dobîndită în desfășurarea celui de al doilea război mondial de coaliția antifascistă datorită, în primul rînd, victoriilor Forțelor Armate Sovietice.

Volumele IV și V vor expune evenimentele din cea de a treia perioadă a Marelui Război pentru Apărarea Patriei (1944—1945), printre care amintim izgonirea ocupanților germano-fasciști de pe pămîntul sovietic, eliberarea popoarelor din Europa și înfrîngerea totală a Germaniei fasciste.

Volumul VI va fi consacrat rezultatelor Marelui Război pentru Apărarea Patriei și însemnătății istorice mondiale a victoriei U.R.S.S. asupra fascismului.

DE LA LE HAVRE

LA LENINGRAD

CU VASUL „MIHAIL KALININ”

Soarele a stat ascuns toată ziua. În lumina cenușie a portului numai steagul roșu de pe catargul lui „Mihail Kalinin” puncta o notă de culoare.

Imi plac grozav vapoarele — masive, uriașe; ele îmi trezesc nostalgia ceasurilor petrecute în copilărie în preajma ochiurilor de apă în care zvrleam câte o scindurică și-i făceam vînt suflînd din toate puterile. În fața enormei mase albe, perfect întretinute, cu punțile, pasarelele și șirurile de hublouri ca niște ochi ațintiți spre mare, cu prova zveltă, înălțîndu-se temerar la douăzeci de metri deasupra apei, am încercat un sentiment de mîndrie că voi călători cu un asemenea vas.

Curînd, formalitățile vamale, controlul pașapoartelor, îmbarcarea bagajelor au luat sfîrșit. Dintr-un salt am fost pe pasarelă. Încă două salturi și am ajuns pe punte și iată-mă părăsînd portul Le Havre — pămînt francez, pe bordul lui „Mihail Kalinin”, teritoriu sovietic.

Pe punte a coborît parcă din milenara-i legendă chiar haoticul Turn Babel. Se aud glasuri care vorbesc în toate limbile, se arborează toate sistemele de jupe, rochii, taioare, cele mai variate modele de costume și pălării din toate colțurile lumii. Mai întîi la Londra, apoi la Copenhaga numărul pasagerilor lui „Mihail Kalinin” a sporit vertiginos. Odată cu esca la Stockholm au început, însă, și coborîrile. La Helsinki n-au mai rămas decît pasagerii care călătoreau spre Leningrad: cîțiva americani și finlandezi, un grup de danezi și altul de suedezi, mai mulți englezi cu haine de piele și, în sfîrșit, francezii, cu mustați sau cu pălării, grași sau zvelți, în cămăși ori în paltoane, veseli, vorbăreți, prezenți în toate colțurile vaporului. S-ar fi putut spune cu toată dreptatea că reprezintă cele mai diverse tipuri și profesii, o adevărată Franță în miniatură.

Eram cu toții mulțumiți de condițiile de confort pe care ni le oferea vasul. Apreciam bucătăria cu menu-urile ei variate și gustoase, eram cucerii de simpaticul și îndatoritorul personal, care ne servea întotdeauna cu promptitudine. (În ciuda barierelor pe care le ridică necunoașterea limbii, călătorii de la clasa a treia au aflat că una din fetele care serveau la restaurant își aniversa ziua de naștere. Vestea a străbătut ca fulgerul toate cabinele și, comandați de un englez de vreo cincizeci de ani, care și-a asu-

mat rolul de maestru de ceremonii, am improvisat o adevărată festivitate în cinstea sîrbătoritei).

Eram foarte încîntați de curățenia ce domnea pretutindeni. Ori de cîte ori vroiai să faci înconjurul punții, nu se putea să nu dai peste grupuri de marinari care spălau de zor, ștergeau, frecau ori vopseau ceva pe vas.

Nu-l zărisem niciodată pe comandantul vasului și eram curioși să aflăm ce era cu el. O indiscreție a secundului ne-a ajutat să dezlegăm misterul: nu-și părăsise nici o clipă postul din pricină că vroise să forțeze mașinile, ca vaporul să iasă cît mai repede din zona agitată, care ne provoca atîtea necazuri. Și i-am fost recunoscători pentru acest gest, pentru energia și discreția de care a dat dovadă.

...Sintem în cea de a treia zi a călătoriei. Plutim liniștit, în lumina strălucitoare a soarelui. Pe punte au răsărit nenumărate șezlonguri, în care călătorii de toate vîrstele stau întinși alene, cu ochii închiși, toporii de căldură, savurînd fiecare clipă și constatînd cu satisfacție că răul de mare poate fi socotit de domeniul trecutului. Trece o oră, două... Cei din șezlonguri încep să dea semne de viață. Se leagă conversații. Subiectul îl formează, firește, ținta călătoriei. Cineva întrebă: „Ați mai fost în U.R.S.S.?” Discuția începe în doi, dar pe nesimțite se alătură și alte glasuri din șezlongurile apropiate. Iată cîteva frînturi din aceste conversații: „E voie să se dea bacșiș?” sau „La urma urmelor, sovieticii sînt oameni ca și noi, vor să se bucure de viață, de ce ar dori războiul?”...

Cei mai mulți turiști știu prea puțin despre Uniunea Sovietică. Și sînt foarte curioși să vadă realitatea, la fața locului. De aceea au și întreprins această călătorie.

După micul dejun, un domn mai în vîrstă, un om de bună credință, cu convingeri liberale, și chiar de slînga, anticolonialist și care s-a pronunțat împotriva adoptării pedepsei cu moartea, m-a chemat de-o parte, pe puntea superioară a vasului, și mi-a spus în șoaptă:

— Aș vrea să vă cer un serviciu.

— Cu plăcere — i-am răspuns.

— Știți, aș dori să vizitez o familie sovietică, acasă.

— E o idee excelentă — am încuviințat.

— Da, dar... și omul meu începu să ezite. În sfîrșit, dacă mi se va îngădui să fac o asemenea vizită, vă rog să nu vă

supărați, dar aș vrea să vă las și dumneavoastră adresa ei.

— N-am nimic împotriva, nu văd însă de ce...

Atunci, văzînd că nu-l înțelegeam, omul și-a spus gîndul pînă la capăt:

— Pentru că dacă nu mă mai întorc, să puteți acționa dumneavoastră, în ajutorul meu...

L-am privit stupefiat. I-aș fi răspuns cu o glumă rautacioasă, dar știam că omul e de bună credință și n-am vrut să-l necăjesc. I-am vorbit atunci de prietenul meu Alexei, la care am petrecut zece zile minunate în casa-ta de la marginea pădurii, la 50 km. de Moscova, fără ca nimeni să se fi alarmat. I-am vorbit și despre Oleg, care m-a oprit într-o seară să dorm la el, despre Serghei, care întotdeauna cînd sînt la Moscova mă invită la masă...

...Impărăția mișcătoare a apelor se întinde în jurul nostru cît vezi cu ochii. Pînă la urmă valurile devin obsedante, te urmăresc pretutindeni, îți staruie necontenit în fața ochilor în cabină, la restaurant, chiar și atunci cînd ești gata să ațipești. Fără legătura cu altă lume decît cea redusă la dimensiunile vasului simți că și gîndurile încep să îți se contopească cu mișcarea lor unduoasă.

După șase zile de plutire încep să se zărească, la început estompat, apoi din ce în ce mai limpede contururile Leningradului. Odată cu apropierea pămîntului, pe vas a început fotografia obișnuită în asemenea împrejurări. Tensiunea s-a ridicat pe nesimțite. Parizienii și-au scuturat toropeala, și-au regăsit proverbiala lor febrilitate și acum așteaptă, cu valizele pregătite, debarcarea.

La orizont s-au ivit cheirile Leningradului, antrepozitele, gara maritimă, siluetele vapoarelor, cargoboturilor și remorchelelor, uriașele stive de mărfuri, brațele macaralelor în continuă mișcare...

Portul Leningrad cu viața-i clocotitoare, este o imagine vie a marii forțe economice a Uniunii Sovietice.

Îți trebuie mult timp ca să răzbați prin freneticul furnicar. Cel mai mare port sovietic la Marea Baltică se întinde pe o distanță de 25 km. Într-un cuvînt, un imens cîmp de explorare pentru un turist!

Explicațiile domnului Gavrilenko, locuitorul căpitanului portului, ne ajută, însă, să ne descurcăm prin acest labirint. În biroul lui se află o mare machetă a portului. În fața acestei machete, totul devine dintr-odată limpede: pe aici circulă pa-

sagerii, pe dincolo se încarcă lemnul, metalele, cărbunele...

Mii de vase transportă bumbac, griu, lemn, automobile, oțel, mașini și instalații industriale. Dacă cineva ar încerca să așeze unul lîngă altul toate vasele care intră în portul Leningrad în timp de un an ar ajunge la o suprafață egală cu aceea a Mării Mînceii. În același timp, ce perspectivă ar oferi privitorului pătura de coșuri a acestor nenumărate vase alăturate!

...Portul e împărțit în patru sectoare. Ne îndreptăm spre cel dintîi, în tovărășia conducătorului său. Ne întîmpină o activitate febrilă, caracteristică pentru întreg portul. Pretutindeni se încarcă și se descarcă mărfuri; cargoboturile sosesc pline și pleacă încărcate cu mărfuri. Antrepozitele ocupă o suprafață de cîțiva kilometri pătrați; sînt legate între ele prin adevărate străzi, asfaltate, dintre care una se află încă în construcție.

Cuvîntul pe care l-am auzit cel mai des vorbit în acest port a fost: „Mecanizare”. Apărea necontenit în cursul discuțiilor, în fiecare frază, după și înaintea punctelor, în fața ori în urma virgulelor: „Mecanizare”, adică suprimarea muncii manuale. Efortul e gigantic și rapid. În 1940, lucrau în port 400 de cai, în consecință cele mai multe lucrări se făceau manual.

În 1959, se mai găsesc doi cai la depozitul de lemne, anacronici, conservați așa cum la Paris locatarii de la etajul șase păstrează în ferestră, ca amintire a vreunei vacanțe la țară, o glastră cu o floare rustică. În locul cailor, lucrează acum în port 400 de autocamioane.

Mecanizare... Munca în port este astăzi mecanizată în proporție de 73 la sută. La asta, trebuie adăugat că din 1940 pînă în 1959 portul a fost mărit, s-au înălțat antrepozite noi, au fost amenajate noi cheiuri, s-au extins liniile de comunicație iar traficul a crescut.

Și să nu uităm că în 1943 linia frontului trecea la numai 300 de metri de port, că fasciștii au aruncat asupra portului tone de obuze și de bombe; că după asediu nu mai rămăsese aici nimic utilizabil, toate cheirile fususeră distruse. Și iată că în 1959 mecanizarea lucrărilor din port a atins un procent de 73 la sută.

Iar dacă înțelegeți limbajul cifrelor, dacă vă impresionează ritmul impetuos al construcției unei clădiri bine proporționate, dacă simțiți poezia cheiului, a cărui linie dreaptă înaintează pînă departe, ca o săgeată în inima valurilor, nu se poate să nu vă opriți gîndurile și la cei care înalță clădirile, la cei care conduc lucrările pe chei și la debarcaderele, la harnicii muncitori ai portului Leningrad.

J. P. Saltan

Scrisoare din Moscova

Luna tentațiilor

Luna august și-a făcut triumfătoare apariția, aducînd în dar moscoviților jur-tunul subite și trecătoare, și, mai ales, zăpușeala celor 33° la umbră. De aceea, toată lumea, fără excepție, fie că se pregătește să plece în concediu, ori s-a și întors, este deopotrivă de solicitată de ispitele veri.

„Totul ar fi cum ar fi, suspină mica mea prietenă Lida, care trebuie să-și dea examenul săptămîna aceasta, dar e îngrozitor să înveți tocmai acum, în august, cînd în iur sînt atîtea tentații”.

Și îi dau dreptate. Parcă niciodată luna aceasta n-a oferit atîtea atracții moscoviților.

Să începem cu expozițiile: expoziția realizărilor economice, expoziția americană, expoziția sticlei cehoslovace, a modei maghiare și altele attele. Și, pe lîngă toate acestea, tirgul de la Luiniki! Deasupra marelui stadion, mai strălucitor și mai animat ca niciodată, flutură flămuri albastre. Vizitatorii sosesc necontenit, asemenea unui torent neîntrerupt. Mulți vin cu întreaga familie în acest oraș de chioșcuri și etalaje, care oferă tot ce-ți poți dori: spectacole de circ pentru copii, condiții excelente de a practica cele mai diferite sporturi și o neînchipuită varietate de mărfuri. Tesături multicolore prezentate cu gust, aparate de radio și televizoare, aparate de fotografiat și obiecte de menaj, ceasuri de mînă și pendule, bijuterii, noutăți din mase plastice, jucării — și cu aceasta enumerarea e încă departe de a fi completă. Iar ceea ce-i foarte important, cumpărătorii nu trebuie să-și poarte cu ei cumpărăturile prin tot tirgul. Mărjurile pot fi lăsate în păstrare și ridicate la pe-care.

Un alt punct de atracție al Moscovei îl constituie în clipa de față „Racheta”. Nu, nu-i vorba despre zborurile interplanetare, nici despre ctinii care s-au întors recent din călătoria în cosmos. „Racheta” în cauză este o vedetă grațioasă care efectuează excursii în împrejurimile capitalei. Desigur, nu este un vapor obișnuit. „Racheta” este un vapor cu aripi submarine, un adevărat covor fermecat, ale cărui aripi îl ridică puțin deasupra apei, făcîndu-l să zboare realmente pe suprafața valurilor. Rezultatul: 73-75 km pe oră, deci o viteză de trei ori mai mare decît a oricărui vas fluvial. Un singur inconvenient: staționarea pe punte e interzisă, căci pericolul de a face o baie neprevăzută este prea mare.

V. Ievleva

Suflul de quarinar

Marile și micile probleme ale fericirii

Înaintarea popoarelor sovietice spre comunism pune la ordinea zilei — pe plan larg, obștesc, ca și pe plan strict individual — problema fericirii umane. Lucrul e foarte firesc: îngrijindu-se de asigurarea unui trai îmbelșugat pentru toți membrii ei, societatea sovietică nu poate trece nepăsătoare pe lângă aspectele relațiilor morale dintre oameni. Înțelegem astfel foarte lesne de ce în presa sovietică, atât în marile ziare și reviste centrale cât și în cele locale, problemele morale noi, comuniste se bucură de o atenție — nu numai cantitativă, ci și calitativă — din ce în ce mai mare. În ultima vreme aproape că nu există număr al „Izvestiei”, de pildă, fără articole — cu conținut și de proporții felurite — în care problemele morale să nu fie dezbătute într-un chip viu, interesant.

Jată, de pildă, în ziarul din 26 iulie articolul lui E. Svetlanova intitulat „Ca să nu fugă fericirea...”. Problemele pe care le ridică acest articol par la prima vedere mărunte, neînsemnate, dar cuprind un sens profund. Autoarea începe prin a relatea o întâmplare simplă și aparent banală dintr-o familie prietenă: „În casa prietenilor mei se sărbătorea o zi de naștere. „Victima” sărbătoririi, tatăl familiei, în vîrstă de 42 de ani, venise de la muncă și primul lucru pe care l-a văzut a fost un mare „42” din hirtie colorată, care împodobește ușa dormitorului. Hohoti plin de voieșie și dădu să deschidă ușa — dar deasupra lui căzu legănîndu-se în aer o sticlă de șampanie. Doi băieței, cu țipete de veselie, rideau și țopăiau în timp ce „nou născutul” destupă sticla și umplu pînă-n vîrf paharul său și al soției. Paharele se lovira într-un clinchet cristalin. Dar băieții, nerăbdători, întreruseră libațiunea deoarece voiau ca tatăl să citească bilețelul care atîrna de gîtul sticlei. Din clipa aceea, în locuință începu o larmă veselă și plină de neastîmpăr. În bilețel, după felicitările de rigoare, era următoarea propunere: „Și acum, urcă-te pe dulap și caută: într-o cutie de chibrituri se află continuarea scrisorii”.

O bună parte din articol povestește apoi peripețiile tatălui în căutarea continuării scrisorii care — fiecare în parte — scotea la iveală cite un nou dar. Erau daruri modeste, dar necesare și originale: ele respirau dorința de a face cu orice preț bucurie omului iubit.

Povestirea servește autoarei spre a releva frumusețea și romantismul care pot să domnească în viața de familie. Ca să nu dispară fericirea — spune Svetlanova — e nevoie ca în familie nimic să nu devină obiș-

nuit, banal, monoton. „Omului îi este propriu sentimentul frumosului, simțul sublimului. Aceasta depinde însă de multe alte lucruri și în primul rînd de educația primită în anii cei mai fragezi. După cum depinde și de mediul înconjurător. Dar întotdeauna omul este creatorul, făurarul acestei frumuseți.

În cadrul aceluiași articol Svetlanova militează și pentru cavalierism, pentru o atitudine plină de grijă a bărbaților față de femei, avînd în vedere că femeile, alături de îndatoririle lor profesionale, mai au și multe îndatoriri familiare, adesea extrem de împovărate.

Într-un alt articol, publicat în „Izvestia” din 22 iulie și intitulat „Accentul pe încredere”, cunoscutul dramaturg și jurist sovietic L. Șeinin dezbate probleme ascuțite ale reeducării celor care s-au făcut vinovați față de societatea sovietică, dar care — după îspășirea pedepsei cuvenite — vor să muncească cinstit spre folosul societății și al lor personal. Extrem de interesante sînt ecurile pe care — așa cum arată autorul articolului — le-a avut în rîndurile multor delincvenți pasajul din discursul tovarășului Hrușciov la Congresul scriitorilor, în care conducătorul partidului și statului sovietic povestea, cu atîta umană înțelegere, despre întîlnirea sa cu un delicvent recidivist, pe care l-a ajutat să-și găsească un loc în viață. Șeinin citează fragmente emoționante din scrisori în care oameni care alunecaseră cîndva de pe drumul cel drept al vieții, s-au declarat zguduți pînă în adîncul sufletului de cuvintele lui Nikita Sergheevici Hrușciov, luîndu-și angajamentul să pună capăt vieții pe care o duseră pînă atunci. Unii au trimis redacției nu numai scrisori, ci și versuri pline de sinceră amărăciune și căință. În același timp, autorul articolului critică cu vehemență pe directorii de întreprinderi care refuză să primească la lucru oameni ce și-au îspășit pedepsele și, în același timp, relevă umanismul cu adevărat socialist al organelor sovietice de miliție a căror caracteristică este că nu se mulțumesc cu descoperirea infractorilor, ci se ocupă și de problemele reeducării și plasării lor în muncă.

Dezbătînd probleme ale eticii noi ca acelea înfățișate mai sus, „Izvestia”, dezbate de fapt marile și micile probleme ale fericirii umane. Soarta fiecărui om interesează întreaga societate sovietică — iată realitatea cotidiană a unei societăți și a unei epoci în care fericirea colectivului împletită cu cea a individului este o problemă majoră, la ordinea zilei.

Tiberiu Mitoiu

PROPRIETARI!

DOUA INSTANTANEE ȘI SEMNIFICAȚIA LOR

Notațiile care urmează au fost provocate de o discuție avută anul trecut, la Londra. Într-un cerc de artiști de diferite genuri, în care mă găseam, s-a ajuns la un moment dat să se discute despre comunism. Mulți dintre cei de față își exprimau admirația pentru această orînduire, scoțînd în evidență superioritatea ei în comparație cu capitalismul.

Dintre persoanele prezente, țin minte doar pe una singură care era „contra”: o domnișoară de vreo patruzeci și cinci de ani, cu ochii mici, fața lungă și bărbia ieșită în afară. Era pictoriță amatoare și bogătașe de profesie. Picta orchidee diafane și era proprietara a vreo treizeci de apartamente din West-End ul Londrei.

Domnișoara ne-a enumerat, cu înfiorare în glas, cunoscutele tare ale comunismului: toată lumea mîncă de la cazan, copiii sînt șmușci cu forța din sînul familiei și înrolați în brigăzi revoluționare de la vîrstă de 6 luni, femeile sînt colectivizate (la acest punct, ochii ei mici au lucit, și parcă nu numai de oroare).

Totuși, domnișoara pictoriță a găsit și ea o calitate comunismului:

— Oamenii aceștia nu au nimic. Și nemi posedînd nimic, nu mai au simțul proprietății. Oh, dragii mei, nici nu vă inchipuți la cite frîmîntări, la cite bătaie de cap, la cite neacazuri dă naștere simțul proprietății. Îi invidiez pe comunisti că sînt scutiți de toate astea.

Dintre cei de acolo, eram singurul care fusesem în Uniunea Sovietică. În această calitate, mi-am permis s-o contrazic pe domnișoara cu bărbia prominentă. Am făcut-o cu toată condescendența cuvenită unei persoane care are la activul ei nu numai orchidee din ulei pe pinză, ci și clădiri din cărămizi pe beton armat. De aceea, m-am mîrginit să povestesc două instantanee moscovite care, mi se părea mie, dovedeau contrariul celor susținute de dînsa.

Iată primul instantaneu. Într-o zi mă aflam în troleibusul care mă ducea din Piața Revoluției la hotelul „Ukraina”. Era o mașină nouă, cocheta și elegantă, ca o femeie tină. Taxatoarea — care era și ea tină, cocheta și elegantă, — părea foarte mîndră de vehiculul ei: cînd a văzut privirea admirativă pe care am aruncat-o interiorului din material plastic și nichel, a zîmbit cu o satisfacție foarte rău ascunsă.

În troleibusele sovietice taxatorii umblă de la un cap la altul al mașinii. Trecîndu-mi mereu prin fața ochilor, taxatoarea s-a dovedit a nu se mulțumi să ia bani și să dea bilete. O preocupau foarte stăruitor și alte lucruri. Am surprins-o, de pildă, bodogănînd nenuțumită un pasager care se urcase cu pantofii plini de noroi, sau pe un altul care, aprinzîndu-și țigara înainte de coborîre, aruncase chibritul pe podeaua troleibusului.

După ce am trecut de podul de la bulevardul Dorogomilovski, cea mai mare parte a pasagerilor s-au dat jos pentru gara Kiev. A coborît și o bătrînică scundă, care ducea o plasă plină de roșii. Probabil că una din roșii se strivise căci pe bancheta unde stătuse bătrînică rămăsese o lungă diră de zeamă.

Și atunci taxatoarea a scos din buzunar o batistă minusculă, de un alb imaculat și tivită

cu o danteluță îngustă de un deget, a desfăcut-o din triunghiul în care fusese călcată și a șters cu grijă locul pătat.

Nu m-am putut stăpîni să n-o întreb:

— Nu-i păcat de batistă?

Taxatoarea a suris indulgent, căci accentul mă trîdase că sînt străin. A suris și mi-a explicat, ca unui copil:

— Batista e a mea. Troleibusul e al nostru.

Așa că vedeți...

Vedeam...

Cel de al doilea instantaneu moscovit e nocturn și nu l-am fost martor ocular, ci auditiv, ca să zic așa. Era iarnă și locuiam la același hotel „Ukraina”. Adormisem greu după o zi foarte plină. Ca prin vis, am auzit o gălăgie surdă, voci de oameni chemîndu-se, huruit de mașini care vin și pleacă... Nu știu cit au durat toate acestea, căci nu m-am trezit.

Abia a doua zi dimineață, am aflat ce se întîmplase. În urma unui scurt-circuit, la unul din șantierul de construcții din apropierea hotelului se declarase un incendiu. Pompierii au venit numai de ceit, dar conducta de apă înghețase, așa că furtunurile lor erau inutile. Incendiu a-mînența să ia proporții.

Unul din clienții hotelului, un tadjik, care admira de la geam priveștița Moscovei noaptea, a băgat de seamă că se petrece ceva neobișnuit. A coborît în goană și, aflînd despre ce e vorba, a bătut la ușile citorva prieteni cu care venise la Moscova și care locuiau tot la „Ukraina”. Aceștia au mobilizat pe alți cîțiva și, în cîteva minute, s-a format un lanț de oameni între hotel și locul incendiului, lanț care făcea să circule din mină în mină găleți cu apă.

Unii dintre acești „pompieri” voluntari erau în pijama și în papuci, cu paltoanele aruncate în grabă pe umeri. Asta pe un ger de minus 15 grade. Alții au cărat, în „Moskvici”-urile, sau „Pobedele” lor personale, gălețile cu apă pînă în imediata apropiere a focului.

Asaltat cu atîta vigoare, incendiul a fost înăbușit în mai puțin de un ceas.

Străinii din hotel, care au aflat, ca și mine, abia a doua zi de cele întîmplate, s-au mirat că niște oameni, care nu aveau nici în clin nici în mîinecă cu șantierul respectiv, depuseseră atîtea eforturi ca să stingă incendiul. Sovieticii s-au mirat și ei de mirarea străinilor:

— Cum așa? Păi e șantierul nostru. Acolo se construiesc locuințele noastre.

— Ale dv.? doar nu locuiți la Moscova?

— Ei și? Asta înseamnă că nu-s ale noastre?

★

Cînd am ajuns la acest punct al povestirii, domnișoara pictoriță m-a oprit cu o întrebare:

— Și chiar erau ale lor?

— Da, ale lor.

— Cum, casele nu aparțin statului?

— Ba da, statului... Adică lor. Acest simț al

proprietății...

Domnișoara pictoriță m-a întrerupt cu o grimasă:

— Bine, dar eu nu despre un astfel de simț al proprietății vorbeam. Asta e cu totul altceva.

Aici a trebuit să recunosc că dreptatea e de partea ei: asta era cu totul altceva!

N. Minei

LA SUD DE URALI

Gălăgiosul Sverdlovsk, cu nenumăratele-i coșuri de fabrici, cu nesfîrșitele-i șuvoaie de autocamioane și automobile, cu lacul Iset, cu vestetele „Kumenie palatki” și cu primitorii lui oameni, a rămas de mult în urmă. Ne îndreptăm spre sud, spre... „Elveția sovietică”. Așa au denumit localnicii, pentru frumusețea lor, lanțul munților din sudul Uralului și regiunea împrejmuitoare.

Prin fața vagonului se perindă, ca pe ecranul unui cinematograful, pături seculare, stînci, creste golașe. Deodată trenul scapă din strînsăoarea munților și pătrunde în stepa largă a Celeabinskului. Un scurt popas și, după cîteva ceasuri, coborîm într-o stație pe al cărei frontispiciu scrie „Mias”. Mias — orașul

aurului. Munții ce-l înconjoară din toate părțile au devenit vestiți în lumea întreagă încă de prin 1820.

Atunci, cîțiva căutători de aur, care se nimeriseră întîmplător prin meleagurile acestea, au avut mai mult noroc decît înțaișii lor: au reușit să descopere zăcăminte aurifere. Dar nu numai atît. Munții dimprejur s-au dovedit darnici și în alte minerale foarte prețioase, cum sînt ametistul, rubinul, topazul, care aici sînt de o mărime și de o frumusețe neobișnuită. Descoperirea, bineînțeles, a înjebîntat creierii aventurierilor. Spre „Noul Clondyke” din Urali a început să „emigreze” atîcînd din ce în ce mai multă lume. În scurt timp, pe hartă a apărut un nou oraș — Miasul. Bogățiile

ascunse în pămînt nu se dădeau însă prea ușor pe mina oamenilor. Filoanele descoperite au secat repede și, după cîteva ani, căutătorii de aur s-au văzut nevoiți să-și încerce norocul în altă parte. Orașul a rămas doar o măturie vie a unor vremi zbuciumate.

După instaurarea puterii sovietice, în urma unui decret special, semnat de însuși V. I. Lenin, ținutul din jurul Miasului a fost declarat „rezervație naturală”. Mai tîrziu, pe suprafața relativ redusă cuprinsă de rezervație, expedițiile științifice au descoperit peste 120 de sorturi de minerale. Nicăieri în lume natura nu s-a arătat mai darnică! La „Muzeul munților Urali” din Sverdlovsk, adăpostit într-o impresionantă clădi-

re cu patru etaje, sînt expuse splendide colecții de minerale originale, între care brilante, topaze, rubine, ametiste.

„Nu încapă nici o îndoaială, — scrie în cartea de impresii a muzeului savantul Allan Gometz, din New York — merită să faci efortul să vii din America, de la mii de mile distanță, ca să admiri minunatul ametist de Ural”.

Într-adevăr, aurul ca și pietrele scumpe despre care scrie cu atîta admirație savantul american, constituie o adevărată mîndrie a omului sovietic care nu folosește aceste bogății naturale pentru scopuri egoiste, personale, ci pentru bunăstarea întregului popor.

„Pogosiți lîngă un copac pe care se află prinsa o tăbliță cu inscrip-

ția: „Spre rezervație”!

Să mergem într-acolo! Jur împrejur, pătura multiseculară vulește prelung. Urcăm firul unei cărări și, după ce străbatem tunelul vegetației abundente, ieșim la lumina, într-o poieniță. În poieniță înflinim oameni. Unul dintre ei, învestimintat în cămașă ucraineană înflorată, ni se adresează cu o întrebare: turiști?

— Da, turiști!

— Atunci poștiți cu noi, dragi oaspeți, poștiți — ne îmbie dînsul.

Nikolai Sergheevici este un om în vîrstă. Pentru început ne sfătuiește să vizităm „vitrina” nr. 6, o fostă exploatare în care se mai zăresc și astăzi urmele comorilor pe care le cuprindea. Plin de vervă, de temperament ucrainean, Nikolai Serghe-

evici ne oferă o adevărată bogăție de amănunte:

— Iată aici mineralul descoperit de geologul Samarski... Este o substanță radioactivă... Iar acesta este un amazonit, sau, cum i se mai spune „piatra poezilor”, pe care a cîntat-o, în versurile sale, și cunoscutul poet bașkir Madjid Gafor...

Vizita noastră durează de aproape trei ore. N-am reușit să aflăm cum a cîntat Madjid Gafor amazonitul în versurile sale, ca de altfel și meleagurile pe care am poștit și care astăzi poartă numele de „Rezervația din Ilmen”. În schimb ne-am convins că Nikolai Sergheevici este un mare îndrăgostit de natură, ale cărei frumuseți, după cum am aflat ulterior, este pus să le străjuiaze.

I. Safir

BIOELECTRICITATEA

O cucerire a științei moderne

„Manipulatorul bioelectric” este unul din exponatele cele mai originale din pavilionul Academiei de Științe de la Expoziția realizărilor economiei naționale a U.R.S.S. Manipulatorul execută mișcările caracteristice minii omești. Originalitatea lui nu se datorește însă unei construcții originale sau faptului că mișcările îi sînt dirijate de către om, ci sistemului neobișnuit cu ajutorul căruia se realizează dirijarea.

Acum 50 de ani, savantul italian Galvani a constatat că tesutul viu reacționează la excitația electrică. Constatarea a servit drept act de naștere unei noi ramuri științifice — biofizica, consacrată studierii celor mai variate procese electrice din organism. În urma cercetărilor efectuate s-a stabilit că țesutul viu, în afară de faptul că este excitat de curentul electric, poate să producă, la rîndul lui, energie electrică și să o transmită diverselor părți ale organismului. Mai mult decît atât, observațiile au dus la concluzia că orice proces de excitație a țesutului viu este anticipat de apariția și schimbarea potențialului electric dinlauntru lui.

„Tot sau nimic”

Electricitatea generată de țesutul viu, sau bioelectricitatea

importante rezultate ale studiilor lor a fost descoperirea legii neurofiziologice numită „Tot sau nimic”. S-a dovedit că dacă excitarea unei celule nervoase nu a atins un anumit „prag”, în fibra nervoasă nu ia naștere curent electric. În clipa însă în care forța de excitare atinge „pragul” respectiv, de-a lungul fibrei nervoase apare un impuls electric repetat.

O analogie utilă

Cînd scriem sau cînd desenăm, mina noastră se mișcă după un anumit „program”. La realizarea acestui „program” pot participa simultan zeci de mușchi; în fibrele fiecăruia circulă curenți de semnale electrice care redau codificat, cu cea mai mare precizie, „programul” mișcărilor ce trebuie executate.

organismul viu percepe semnalele și realizează „programul” care i se transmite. Un exemplu în acest sens îl constituie aparatul numit electrosomn. Aparatul acționează asupra scoarței cerebrale prin impulsuri electrice, provocînd inhibiția celulelor nervoase și avînd ca rezultat somnul cu diverse efecte terapeutice.

Manipulatorul pe bază de biocurenți este un sistem bioelectric de dirijare de tipul doi. În acest sistem, semnalele de dirijare sînt generate de organismul viu, iar sarcina „prelucrării” și realizării „programului” pe care-l transmit semnalele revine acum unui mecanism tehnic exterior.

Deocamdată, programul de dirijare realizat de acest manipulator nu este complicat, limitîndu-se la contractarea și destinderea brațului

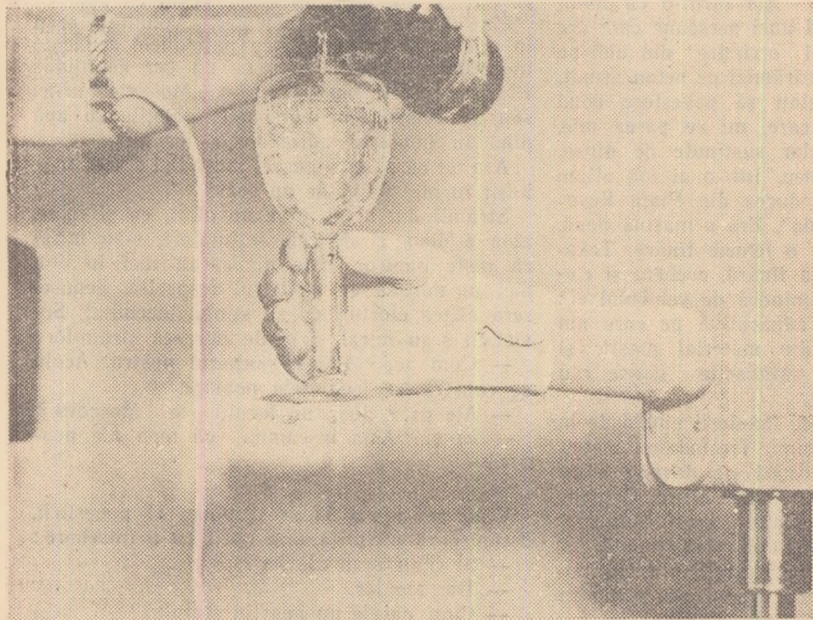
Dirijarea directă

Dezvoltarea ulterioară a lucrărilor în domeniul folosirii biocurenților musculari în scopul dirijării este fără îndoială o sarcină importantă.

Un deosebit interes îl prezintă problema, dacă în viitor va fi posibilă reducerea circuitului care transmite informația din organismul viu către mecanismul tehnic exterior. S-ar putea, de pildă, ca operatorul să dirijeze brațul artificial fără a strînge brațul și chiar fără a contracta mușchii? Pentru a realiza acest lucru vor trebui folosiți direct biocurenții sistemului nervos central.

Există o întregă ramură a științei, electroencefalografia, care se ocupă de studierea proceselor bioelectrice din creierul omului. În ultimii ani, fizicienii și matematicienii se ocupă intens de studiul acestor procese. Mijloacele tehnice de transmitere și prelucrare a semnalelor bioelectrice se perfecționează neîncetat. Nu e de mirare dar dacă, în viitorul apropiat, mijloacele tehnice vor atinge un asemenea nivel de dezvoltare încît vor înlesni și rezolvarea problemei folosirii nemijlocite a biocurenților creierului în scopul dirijării mecanismelor tehnice.

A. E. Kobrinski
doctor în științe tehnice

Manipulatorul bioelectric

cum i se spune, este produsă de celulele nervoase. Deservind organele de simț ale omului, ele răspund la excitația acestora generînd bioelectricitate și transmit către sistemul nervos central senzațiile percepute sub formă de semnale electrice. Toate informațiile despre senzațiile noastre: „alb”, „negru”, „încet”, „tare”, „solid”, „moale” etc. — sînt înregistrate sub formă de semnale electrice și transmise spre creier. Prin intermediul aceluiași semnale, creierul comandă la rîndul lui mușchii ce dirijează mișcările organismului nostru.

În cazul manipulatorului bioelectric amintit, acesta este pus în contact, prin intermediul unui fir, cu o brățară aflată pe mîna operatorului care-i determină mișcările. Electrozii dispuși în interiorul brățării sînt în contact cu pielea minii din regiunea antebrațului; acolo unde se află mușchii ce determină contractarea sau relaxarea degetelor operatorului și, în același timp, mișcarea analogă a brațului artificial.

Spre a se ajunge la construirea manipulatorului au trebuit să fie învinse multe piedici. Folosirea directă a biocurenților nu era posibilă din pricina că impulsurile erau extrem de slabe: potențialul lor nu depășea a 100-a parte dintr-un volt. Al doilea obstacol rezulta din împrejurarea că aceste impulsuri trebuiau selectate, pentru ca să redă intențiile operatorului.

Biofizicienii și electrofiziologii au studiat intens aceste probleme. Unul din cele mai

Astfel, orice „program” voluntar de acțiune a unui organism viu, oricît de complex și de variat ar fi acesta, își găsește o reflectare în impulsurile bioelectrice care circulă de la creier spre organele de execuție.

Semnale electrice asemănătoare sînt folosite în tehnică pentru crearea programului de lucru al celor mai variate sisteme automate ca, de pildă, sistemul dirijării programatice a strungurilor pentru tăierea metalelor.

Dacă am compara principiile funcționării unui automat utilizat cu un sistem de conducere programatică cu tabloul impulsului bioelectric ivit în procesul acțiunii unui organism viu — am găsi multe laturi comune.

Firește, trebuie să avem în vedere că analogia pe care am înfățișat-o are un caracter pur exterior, convențional. Natura impulsurilor de comandă și metodele transmițerii lor sînt, în cele două cazuri, cu totul deosebite. Iar organele de execuție nu au nimic comun, cu excepția faptului că unele articulații ale dispozitivului, ca și cele ale scheletului, au o mobilitate relativă.

Datorită comparației putem, însă, înțelege cele două moduri posibile de interacțiune între organismul viu și mecanismul tehnic și, corespunzător, cele două aspecte diferite ale sistemelor de dirijare bioelectrice.

Două sisteme de dirijare

Primul sistem de dirijare este determinat de un mecanism tehnic exterior; în acest caz

Crește greutatea Pămîntului?

Se poate afirma că numărul zilelor anului crește în urma sporirii greutatei Pămîntului pe care, după cum știm, cad tot timpul meteoriții?

Ultimele cercetări ale savanților, precum și observațiile efectuate cu ajutorul sputnicilor au arătat că Pămîntul primește, la fiecare 24 de ore, o masă suplimentară de 20.000 tone de meteoriți. La prima vedere, s-ar părea deci că Pămîntul își mărește volumul zilnic, dacă nu chiar ceas de ceas. Dar calculele arată că dacă am acoperi Pămîntul cu meteoriții care au căzut timp de câteva mii de ani, stratul n-ar depăși grosimea de 1 cm. Lucrul se explică prin împrejurarea că masa Pămîntului — 6 sextilioane de tone — și suprafața lui sînt foarte mari. Prin urmare, în mod practic, meteoriții nu pot modifica masa planetei noastre.

Conform legilor mecanicii

cerești, perioada de rotație a Pămîntului în jurul Soarelui (respectiv anul planetei noastre) depinde nu numai de masa Pămîntului, ci și de distanța pînă la Soare și de însăși masa Soarelui.

În fiecare secundă Soarele pierde 4.000.000.000 de tone din greutatea lui! Cifra este infimă în comparație cu masa globală a Soarelui — 2 octilioane tone. Astfel, datorită faptului că Pămîntul sporește puțin în greutate și Soarele descrește puțin, atracția între aceste două planete și, prin urmare, perioada de rotație a Pămîntului rămîn practic neschimbate. Calculele au arătat că în ultimul mileniu, anul egal cu 365 zile, 5 ore, 48 minute și 46,045 secunde a crescut doar cu 5,3 secunde...

Iar în ce privește lungimea zilelor și nopților, ultimele date au confirmat creșterea lor cu 0,00043 secunde pe an.

Ce este helioterapia

Cu toate că efectul terapeutic al razelor solare este arhicunoscut, iar folosirea lor preventivă sau curativă e cit se poate de lesnicioasă, helioterapia se numără, totuși printre ramurile cele mai tinere ale medicinei.

Terapeutila razelor solare îl preocupă de multă vreme pe heliofizicianul Vladimir Nikolaevici Buhman, din Alma-Ata, căruia oamenii de prin partea locului îi zic „doctorul solar”. El a construit o instalație, de altfel destul de simplă, cu care a realizat vindecarea, uneori de-a dreptul senzațională, a feburilor boli.

Iată, spre exemplu, unul din cazurile tratate de el. Un copil din Voronej suferea de astm bronhic. Boala părea incurabilă alunci cînd Buhman a început să-i aplice unicului său pacient tratamentul helioterapeutic. Micul pacient a intrat într-o cabină de placaj, în fața căreia era o ramă de lemn ce susținea un mare număr de oglinzi obișnuite, orientate concentric. Trupul bolnavului a fost invadat de o lumină orbitoare. În noaptea care-a urmat primei sesiuni, copilul nu a avut decît un singur acces. Continuînd tratamentul, copilul uită curînd de tusea și sufocările care-l chinaseră atîta. Incepu să se joace și să alerge sprinten. După 27 de sesiuni, copilul era vindecat, spre nemărginita bucurie a mamei lui.

„Doctorul solar” a mai salvat și alți bolnavi aflați într-o situație grea: o femeie, care fu-

sese declarată invalidă de gradul doi, cu diagnosticul: „flebită la anebele membre inferioare, radiculită lombară, miozită, nevroză reactivă, nevroză vegetativă”, — foarte incurabile; pe un inginer din Perm, căruia o furunculoză cronică îi făcea viața amară

Oglinzile reflectorului lui Buhman sînt în așa fel orientate încît razele reflectate de ele se adună într-un focar în care radiația este extrem de intensă. O hirtie așezată în acest focar se aprinde în câteva secunde. De aceea, în timpul tratamentului, reflectorului i se imprimă o mișcare continuă de baleiaj, ce amînește funcționarea tunului kinescopic al televizorului. În felul acesta, pielea pacientului — pe care razele de lumină concentrată o parcurg desluc de repede pentru a nu-i produce arsuri — este supusă unor așa-zise șocuri de iradiație ca urmare, acțiunea obișnuită a helioterapiei devine mult mai puternică, producîndu-și efectul mai repede și mai bine. În esență, reflectorul are o acțiune dublă: distruge microbii și, în același timp, produce o activizare a funcțiilor vitale ale organismului.

În prezent, reflectorul inventat de „doctorul solar” din Alma-Ata este folosit în tot mai multe orașe din U.R.S.S. Ministerul Ocrotirii Sănătății din R.S.S. Kazahă construiește în prezent prima clinică helioterapeutică din Uniunea Sovietică.

microscop

Fabrică textilă automată

Un grup de ingineri sovietici a alcătuit proiectul unei fabrici textile automate, care va fi construită în regiunea Vladimir. Toate operațiile vor fi automatizate. Productivitatea muncii va fi de patru ori mai mare decît în fabricile obișnuite

6 minute în loc de 24 de ore

În Uniunea Sovietică a fost creată o instalație pentru analiza rapidă a compoziției gazului natural.

După cum se știe, substanțele care compun gazul, constituite o materie primă prețioasă pentru industria chimică. Dar pentru a utiliza

economic gazul, trebuie să fie cunoscută compoziția lui. În trecut, timpul de efectuare a unei asemenea analize era de 24 ore. Noul aparat reduce operația la 6 minute.

Locomotivă Diesel cu gaze

Experiența a arătat că locomotivele cu motoare Diesel care folosesc drept combustibil gazul natural sînt extrem de avantajoase. Gazul natural este un combustibil excelent pentru motoarele cu combustie internă, iar costul acestui combustibil este de șase ori mai mic decît benzina și de două ori mai mic decît motorina.

O locomotivă Diesel utilizînd drept combustibil gazul natural a făcut recent

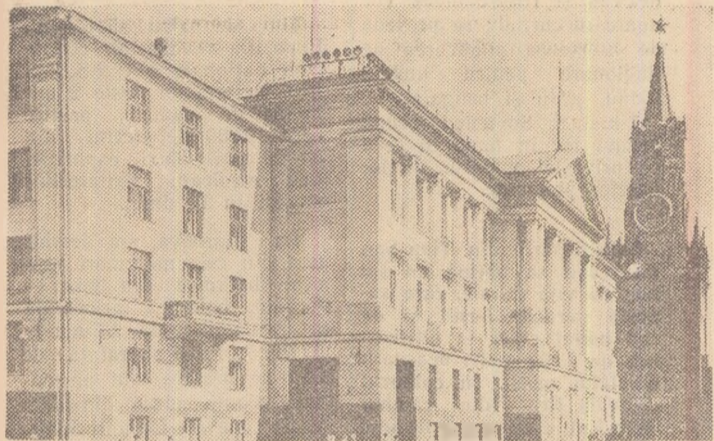
mai multe călătorii experimentale la Baku.

Preparate din apă de mare

La Institutul oftalmologic „Filatov” s-a obținut din apă de mare un preparat pentru vindecarea miopiei accentuate și a retinitei de pigment. Procesul vindecării e foarte simplu. Chiar după prima inoculare a preparatului vederea își recapătă acuitatea. În total, se administrează 10 injecții. Tot la Institutul „Filatov” se efectuează acum observații clinice asupra unui alt preparat obținut din particule organice din apa de mare. Acest nou preparat va contribui la vindecarea atrofiei nervului optic.

rampa și ecranul

Teatrul din Kremlin. Aici sînt prezentate filmele Festivalului.

DECLARAȚII DE SPRE FESTIVAL

Salah Ed-din Bitar,
ministrul Culturii și Orientării Naționale
din Republica Arabă Unită

Festivalul de la Moscova se deosebește de festivalurile cinematografice care au avut loc în alte țări prin însuși felul său, dedicat înțelegerii reciproce între popoare și paxi.

Sînt convins că marea competiție cinematografică de la Moscova va avea un puternic econ în țările Asiei și Africii.

Archibald,
director al Companiei britanice
de televiziune și cinematografie

Fiecare festival cinematografic și-a dovedit utilitatea. Prezentarea filmelor realizate în diferite țări ale lumii contribuie la o mai bună înțelegere a vieții fiecărui popor. Oamenii vor putea să trăiască în pace și liniște, numai atunci cînd va dispărea teama față de necunoscut.

J. P. Frogeret,
președintele Federației internaționale
a asociațiilor producătorilor de filme

Țin să felicit țările participante la Festival, deoarece secotele că a prezenta filme la Moscova constituie un prilej plăcut pentru fiecare.

Ca președinte al Federației internaționale a asociațiilor producătorilor de filme, salut inițiativa Uniunii Sovietice, care contribuie la întărirea legăturilor culturale dintre țări, prin intermediul artei cinematografice, al cărei limbaj este accesibil tuturor popoarelor.

Arnold Zweig,
scriitor german

Un film conceput cu inteligență și realizat cu talent înaripează gândirea spectatorului și îl ajută să înțeleagă înălțimile și profunzimea existenței sale, să stăpînească mai bine realitatea și să se apuce cu noi forțe de luptă.

În aceasta constă, după părerea mea, sensul festivalurilor cinematografice.

Yonecava Masao,
profesor universitar din Japonia

Prezentarea de filme constituie unul dintre mijloacele care înlesnesc în cea mai mare măsură legăturile culturale. Doresc din toată inima ca Festivalul de la Moscova să aducă o nouă contribuție la cauza păcii în lume.

Wanda Jakubowska,
regizoare (R. P. Polonă)

Nu sînt o adeptă a festivalurilor cinematografice cu atmosferă de reclamă comercială, cu recepții oficiale și cîlise diplomatice.

Sînt regizor și mă străduiesc ca filmele mele să ajute oamenii să devină mai buni. Iată de ce socotesc foarte necesare legăturile cu alți regizori care gîndesc la fel ca mine, cu care să port discuții și să pot face schimb de experiență.

Am primit vestea organizării Festivalului de la Moscova cu un sentiment de satisfacție. Aștept foarte mult de la acest festival și doresc ca el să devină un for al schimbului de păreri și de experiență, prilejul unor vii dezbateri ideologice și artistice. Prin însăși natura ei, ea și prin puternica influență pe care o exercită, arta cinematografică contribuie la apropierea popoarelor. În ultimii ani au fost create multe opere cinematografice remarcabile, care au adus un însemnat aport cauzei apropierii între popoare, luptei pentru pace, pentru socialism.

Consider Festivalul de la Moscova o ocazie deosebită pentru cinești de a căpăta mai multă încredere în propriile forțe, de a porni cu entuziasm sporit spre noi eforturi creatoare.

MOSCOVA, CAPITALA A FILMULUI

Luni seara, în Palatul Sporturilor de pe stadionul Lujniki, s-a deschis Festivalul internațional al filmului.

Festivalul a fost deschis de Nikolai Mihailov, ministrul Culturii al U.R.S.S., care a salutat numeroșii delegați străini și a dat citire mesajului adresat participanților de N. S. Hrușciov, președintele Consiliului de Miniștri al U.R.S.S.

La marea competiție cinematografică de la Moscova participă oaspeți din 51 de țări. Cu acest prilej vor fi prezentate peste 150 de filme.

Primele vizionări au început miercuri în sala mare a Teatrului din Kremlin. Cinematografele „Forum” și „Udarnik” gazduiesc și ele filmele Festivalului.

Desigur că principalul eveniment al competiției este prezentarea filmelor. Dar în afară de aceasta, interesul participanților la Festival este solicitat și de multe alte evenimente. Cei mai mulți doresc să ia parte la simpozionul care va avea loc pe tema „Rolul cinematografiei în societatea modernă”. Producătorii sînt interesați să asiste la proiecțiile cu caracter comercial organizate de „Sovexportfilm”. În rîndul oaspeților a fost primită cu bucurie și vestea că Uniunea cineaștilor sovietici organizează un ciclu de vizionări cu „Filme pe care nu le-ați văzut”, ceea ce le dă posibilitatea să cunoască multe creații valoroase ale cinematografiei sovietice necunoscute în Occident.

În cinstea participanților a fost amenajată și expoziția „Artiști sovietici de cinema”, care-i prezintă pe cei mai talentați reprezentanți ai cinematografului sovietic.

Premiile Festivalului

Cea mai înaltă distincție pentru cel mai bun film artistic de lung metraj este **MARELE PREMIU DE AUR**. Un număr de trei medali de aur vor fi atribuite filmelor de lung metraj care se vor remarca prin calități artistice deosebite. Festivalul acordă de asemenea zece **MEDALII DE ARGINT** pentru cele mai bune filme documentare și de desen animat. Totodată, se va distribui câte un premiu pentru cea mai bună regie, cel mai bun scenariu, cea mai bună interpretare, cea mai bună muzică, cea mai bună imagine. În afară de cele de mai sus, Federația internațională a presei cinematografice, care participă la Festival, va decerna un premiu special filmului pe care îl va considera cel mai bun, independent de aprecierea jurului. O delegație specială a Uniunii ziaristilor sovietici va atribui, la rîndul ei, un premiu.

Oaspeții

Printre oaspeții Festivalului de la Moscova se află regizorul Kurt Maetzig și actorul Horst Kube din R.D. Germană, regizorii Christian Jacques și Abel Gance și actrița Nicole Courcel din Franța, Jacques Flot, director general al cinematografului național din centrul Franței, regizorul și producătorul de filme indian Bimal Roy, actorul austriac Anton Zeiler, regizorul olandez Joris Ivens, actrițele Eleonora Rossi Drago și Dawn Addams (Italia), Luigi Ammannati, directorul Festivalului cinematografic de la Veneția, Karl Anders Dümling, locțiitorul directorului Institutului pentru legături culturale cu străinătatea din Suedia, regizorii Hasse Eckman și Kene Fand și actorul Börn Strand (Suedia), Arthur Watkins, președintele Asociației producătorilor de filme din Marea Britanie și alții.

Tranzacții comerciale

Birourile „Sovexportfilmului” sînt foarte solicitate zilele acestea. Festivalurile internaționale sînt și importante tîrguri cinematografice.

Printre oaspeții Festivalului de la Moscova se află mulți producători de filme și proprietari de cinematografe. Ei duc tratative cu organele de resort sovietice în vederea vânzării și cumpărării de filme. „Sovexportfilmul” organizează vizionări reciproce de filme și oferă firmelor străine 40 de producții ale studiourilor sovietice.

„Soarta unui om”

SERGHEI BONDARCIUK

ZINAIDA KIRIENKO

Protagonistii filmului „Soarta unui om” prezentați de Uniunea Sovietică în cadrul Festivalului cinematografic de la Moscova

Paradă sportivă la Moscova

SPARTACHIADA

50 de milioane de sportivi

În ziua de 8 august, pe stadionul central „Lenin” din Moscova se va înalța steagul celei de a II-a Spartachiade a popoarelor U.R.S.S. Peste 9.000 de sportivi își vor disputa titlurile de campioni la 22 de discipline.

Nici o altă competiție sportivă nu poate fi comparată ca amploare și număr de participanți, cu această sărbătoare a sporturilor. Prin numărul sportivilor care iau parte la competiții, Spartachiada popoarelor U.R.S.S. întrece chiar și Jocurile Olimpice.

„Unu plus doi”

În timpul pregătirilor pentru Spartachiadă, a luat naștere interesanta inițiativă a sportivilor din Irkutsk care s-a răspândit apoi în întreaga țară. Muncito-

rii unei uzine din regiune au lansat următoarea chemare: fiecare fotbalist, atlet sau boxer, luptător sau canotor, să încerce să atragă încă doi tineri, dintre vecini, cunoștințe sau prieteni, care să practice la rândul lor disciplina sa favorită. Apelul a circulat sub formula laconică: „Unu plus doi”. La prima vedere, nu e nimic extraordinar: un sportiv antrenează încă doi colegi să facă sport. Dar un calcul simplu ne permite să tragem concluzia că în acest fel, în întreaga Uniune Sovietică vor fi 50 de milioane de sportivi.

Dacă în 1949 titlul de maestru al sportului a fost atribuit la 335 de sportivi, în 1958, 2.878 de tineri, (deci de 9 ori mai mulți) au obținut acest titlu. În cursul ultimilor zece ani, sportivii sovietici au stabi-

lit 3.954 de recorduri ale Uniunii Sovietice, dintre care 695 depășesc recordurile mondiale. În 1948, dintre cele 178 de recorduri mondiale înregistrate la atletism, patinaj, ciclism, tir, natație și haltere numai 18 aparțineau sportivilor sovietici. Astăzi, numărul recordurilor mondiale deținute de sovietici se ridică la 81. Nu e o dovadă concludentă că sportul de masă constituie o cheazăie a succesului?

Mai multe construcții sportive

Pentru ca 50 de milioane de tineri să poată practica cu regularitate sportul, e firește nevoie de mai multe construcții sportive. Dar și această problemă e în curs de rezolvare.

În centrul regional Tula, nu departe de Moscova, a început construcția unui mare complex sportiv care va cuprinde un teren și o sală de sport, o piscină cu apă caldă și un stadion. Tineretul s-a angajat să patroneze lucrările. Și rezultatele au început să se arate: arena centrală, prima construcție a viitorului complex, este deja terminată.

La Moscova se află în construcție un nou bazin de înot, cel mai mare din Europa. Lucrările de acoperire a stadionului Dinamo, cel de al doilea complex sportiv al capitalei sovietice, vor începe în 1960; la Leningrad se construiește un canal pentru canotaj pe o lungime de doi kilometri, în timp ce la Kiev se înalță un palat al sporturilor.

Evgheni Lanfang

În curând pe ecranele Capitalei
O producție în culori a studioului „Mosfilm”

Dimineața mohorită

Partea a III-a a trilogiei „Caivarul” a lui Alexei Tołstoi
Scenariul: B. CIRSKOV; Regia Gr. ROȘAL; Imaginea: L. KOSMATOV; Muzica: D. KABALEVSKI

cu
RUFINA NIFONTOVA, NINA VESELOVSKAIA, V. MEDVEDEV,
N. GRIȘENKO, BORIS ANDREEV, V. AVDIUSKO, N. BULGAKOVA, L. SOKOLOVA, N. KUSTINSKAIA.

CONTINENTUL

scop, pe bordul heliportului se află și un cort special, care poate fi repede transformat în sală de operație.

În perioada septenaliului, vor fi publicate în U.R.S.S. 93 de dicționare pentru limbile străine și naționale. Vor apare dicționare pentru toate limbile popoarelor din țările de democrație populară și pentru limbile unor popoare din Asia și Africa. Dicționarele: norvegian-rus, islandez-rus și ruso-olandez vor apare în curând; se prevede de asemenea publicarea de dicționare pentru limbile hindu, urdu și bengala.

Uniunea Sovietică ocupă primul loc în lume în ceea ce privește numărul dicționarelor publicate.

Selecționerii din Tian-Șan au reușit să obțină un soi nou de viță de vie, care suportă gerurile iernii și dă rod bogat chiar la altitudinea de 2.000 metri deasupra nivelului mării. În colhozul „Novaia jizn” din raionul Issik-Kul s-au recoltat anul trecut cite 100 chintale de struguri „Pinot timpuriu” la hectar.

La Institutul de aparate chirurgicale din Moscova a fost realizată o sală de operații zburătoare. Este vorba de înzestrarea unui heliporter cu cele necesare efectuării în bune condiții a unor intervenții chirurgicale. Personalul medical care va însoți nava aeriană va putea lucra în stepă, taiga sau pe vreun ghețar, oriunde va fi nevoie de ajutor. În acest

În fiecare an se deschid în diferite regiuni ale Uniunii Sovietice noi și noi sanatorii și case de odihnă. În prezent numărul lor depășește circa de 2.000. Anul acesta, ele vor fi frecventate de peste cinci milioane de oameni, adică un număr egal cu toată populația Elveției.

Timp de patru săptămâni, Expoziția realizărilor economiei naționale a U.R.S.S. a fost vizitată de peste 2 milioane de oameni, printre care 10.000 de străini din 53 de țări. Ghizi: expoziției dau explicații vizitatorilor străini în 16 limbi.

La Moscova, s-a deschis una din cele mai mari grădini botanice din lume — Grădina botanică principală a Academiei de Științe a U.R.S.S. Pe o suprafață de 360 de hectare sînt prezentate plante aduse din diferitele zone ale Uniunii Sovietice și din multe țări străine. Au fost adunate astfel 400.000 de exemplare a 11.000 specii de plante.

Tirajul general al ziarelor din Uniunea Sovietică atinge o cifră record: 62 de milioane de exemplare; în același timp 858 de reviste sînt tipărite în 26 milioane exemplare.

U. R. S. S.

360 de țărani români în U. R. S. S.

(urmăre din pag. 3-a)

Dar cea mai puternică impresie a produs-o asupra lor Expoziția experienței înaintate a agriculturii ucrainene. Ceasurile petrecute aici au fost riguros folosite pentru studierea învățămintelor alt de prețioase ale frunțașilor de pe ogoarele Ucrainei.

Expoziția ocupă un teritoriu foarte întins. Pavilioanele sobre, elegante, au fost construite cu generozitate. Spațiile vaste dintre ele, covoarele vii de iarbă și de flori, dau acestui orașel de la marginea mării capitale, aparut parcă la semnul unei baghete magice, farmecul inefabil de oraș de basm.

Pînă seara târziu, mii de oameni se perindă aici, petrecind ore în șir cu creionul și carnetul de însemnări în mînă.

Iar cînd se lasă întunericul, o ploaie de becuri irumpe într-o lumină orbitoare, înscriind o

nouă constelație în puzderia de astre electrice a orașului.

Și acum, spre Moscova! Ne mai despart doar cîteva ore de țelul final al călătoriei noastre. Nerăbdarea crește vizibil. Pușini rezistă să rămînă în cușete, dar și acolo au obrazul lipit de geam. În sfîrșit, ghidul anunță: — Tovarăși, la dreapta se vede clădirea Universității „Lomonosov”.

Trenul trece prin fața a numeroase blocuri noi, abia terminate sau în plină construcție în această parte a Moscovei și crește în gara Kiev în acordurile famfarei. Pe peron, sute de moscoviți ne întîmpină cu flori. Urmează un miting scurt, la care iau cuvîntul reprezentanții ai Inturistului, Asociației de prietenie sovieto-romîne, Sovietului orașenesc-Moscova și conducătorul grupului de turiști romîni, după care pornim în autobuz pe străzile orașului.

Bine te-am găsit, Moscova!

În curînd pe ecranele Capitalei
O producție a studioului de filme artistice din Sverdlovsk

Vremea ghiocelor

Scenariul: N. DAMDINOV; Regia: I. LAPȘIN; Imaginea: V. KIRBIJEKOV; Muzica: I. LEVITIN

cu
B. VAMPILOV, M. STEPANOVA, N. GHENDUNOVA, B. DAGBAEVA, I. MARAKTAEV, G. KURKINA, F. SAHIROV, I. LEONIDOV.

Pe aceste drumuri ale viitorului, filmul nostru a întîlnit și a încrustat pe peliculă și cronica marilor prefaceri ce se petrec în Moldova. Alături de vechile monumente ale istoriei ei zbuciumate, noile monumente pe care le-a ridicat socialismul: laminorul de la Roman, uzina de fibre și mase plastice din Săvinești, uriașul combinat petrochimic de la Borzești, construcția hidrocentralei de la Bicaz au devenit la rîndul lor eroi ai filmului nostru.

Un an de zile au durat filmările și iată că astăzi sîntem la sfîrșitul muncii noastre. O muncă pasionantă și, sperăm, bogată în roade. La realizarea filmului, contribuția tovarășilor sovietici a fost esențială.

Munca comună a întărit și a dezvoltat prietenia dintre documentariștii romîni și documentariștii sovietici. Ea a însemnat pentru colectivul nostru nu numai un important ajutor dar și

O casă celebră

O clădire obișnuită, construită spre sfârșitul secolului XVIII sau începutul sec. XIX, care se poate vedea și azi pe bulevardul Liteinji din Leningrad. O clădire obișnuită — dar cei care au vizitat-o sau au locuit-o în decursul anilor au făcut din ea un adevărat monument al istoriei culturii ruse.

Mulți ani a locuit aici V. R. Zotov, om de litere. Fiul lui Zotov descrie în amintirile sale vizitele lui Pușkin, Lermontov, Gogol, Kolțov în casa tatălui său. În 1879, în apartamentul lui Zotov, a fost ascunsă arhiva organizației „Narodnaia Volia”. Tot în această clădire a locuit o perioadă de timp celebrul chirurg Pirogov.

Marele poet N. A. Nekrasov și-a petrecut în casa amintită ultimii 20 de ani din viață. În tot acest răstimp, apartamentul său a găzduit redacția revistei „Sovremennik”, iar mai târziu — redacția publicației „Otecestvennie Zapiski”. Deseori au înnoptat aici Cernișevski și Șaltikov-Șcedrin. În vizită la Nekrasov, puteau fi deseori văzuți Tolstoi, Ostrovski, Turgheniev, Gonțarov. Dobroliubov a locuit aproape un an în locuința lui Nekrasov.

Și tot în această clădire s-a aprins primul bec electric din Petersburg...

Pe urmele unei legende orientale...

O legendă spune că în vremi de demult, un prinț din Orient număra printre comorile lui o sabie scumpă care se putea îndoi ca un arc bine întins și strălucea deși lua ochii. Minerul din aur, argint și fildeș era gravat, sculptat, încrustat, cizelat și filigranat cu o asemenea măiestrie încât nimeni nu putea crede că fusese făurit de o mână omenească.

Când prințul avea oaspeți de seamă, îi plăcea să le arate sabia-minune.

— Unde, cine a făurit-o? — se minunau oaspeții.

— Ei, nu sînt muritori de rînd, e darul meșterilor magicieni din ținutul Zireheran. „Zireheran” e un cuvînt de origine persană care înseamnă „armurier”. Sub acest nume erau cunoscuți locuitorii unui ținut ce cuprindea de fapt un singur aul (sal) și câteva așezări răzleje. Astăzi, aulul se numește Kubaci și se află în Caucazul de nord, pe teritoriul republicii autonome Daghestan.

Din vremi depărtate, locuitorii satului Kubaci se înțelepteau cu lucraturile săbiilor, cușitelor, puștilor de piatră și pistoalelor, pe care le impodobeau cu încrustații migăloase și arta lor nu-și aia pereche nicăieri în lume. Dar epoca săbiilor de Damasc a trecut. La un moment dat s-a crezut că arta meșterilor din Kubaci va decada. Dar iată că la o seamă de expoziții sovietice și străine au început să-și facă apariția noi produse ale faimoșilor meșteri caucazieni.

Ele dovedeau că locuitorii celebrului aul își părăsiseră meseria de armurieri, acum depășită, și cizelau inele, brățări, case, port-țigaret, diverse monturi pentru serviciile de sicliă. În cursul anilor, meșterii din Kubaci au cîștigat multe premii, printre care Marele Premiu al Expoziției internaționale de la Paris (1937) iar în 1958, la Expoziția mondială de la Bruxelles, Medalia de aur. În U.R.S.S. li s-au decernat de asemenea în mai multe rânduri premii și recompense. Multe din minunatele obiecte ieșite din mîna lor sînt păstrate în muzeele sovietice.

În toate descrierile vechi ale aulului Kubaci, autorii înlățău peripețiile călătoriei lor anevoioase, pe poteci abrupte, stîlcoase. Acum, călătoria într-acolo nu mai e de fel neobișnuită. „Pobeda” te duce din Mahaci-Kala, capitala republicii, pînă în orașul Madjalis, iar de aici, te ia în primire

un GAZ, poreclit cu simpatie de localnici „Cabri”, pentru viteza și agilitatea cu care escaladează pantele cele mai primejdioase. După mai bine de 160 de viraje ajungem la capătul călătoriei; în fațanostă se înalță faimosul aul cu casele-i căfărate pe versantul muntelui și suprapuse ca niște trepte; încît acoperișul unei case se află exact la nivelul curții următoare. O seamă de clădiri, din piatră cenușie, sînt construite din mici cuburi cioplite regulat. Altele sînt înălțate din bucăți de stîncă sfărîmătă.

Toate casele au balcoane, zugrăvite în albastru intens, astfel încît, privită de departe, neobișnuita cascadă a așezărilor acestui aul capătă o stranie culoare azurie. O importanță particularitate locală sînt ornamentațiile, începînd cu vesela de metal și sfîrșind cu cornișele de lemn ale clădirilor și sobelor minujos sculptate. Și pînă și pîrjiturile sînt decorate de gospodine cu arabescuri complicate.

Locuitorii din Kubaci sînt extrem de ospitalieri și comunicativi. Chiar de la sosirea în sat ne-au ieșit în întîmpinare femei, bărbați și copii, iar în drum spre artelul „Hudonik”, am fost excortați de un adevărat pluton de copii. Clădirile artelului sînt de construcție recentă, dar au devenit neîncăpătoare față de sporirea necontenită a producției artelului. Dacă în 1944 meșterii din Kubaci produceau obiecte prețioase în valoare de jumătate milion de ruble, după numai cîțiva ani producția lor a crescut de 11 ori, atîngînd cinci milioane și jumătate de ruble. Numărul meșterilor bijutieri din aulul caucazian se ridică astăzi la 200. Ei își compun și își gravează singuri desenele, de o rată perfecțiune. Există de altfel o tradiție de ornamentație specific locală, păstrată cu

ORIZONTAL: 1) Flori... în pungă — Duet 2) Fructul de... pe față — Masină de... dans 3) Orașul din... cărțile de joc — Arșic — Om sucit! 4) Perle din vîrsta omului — Nume turcesc — În somn, la început și la sfîrșit! 5) Felinar... din Constantinopol — Compoziție muzicală... tăiată în bucățele 6) Program pentru... ceasornic — Opera literară a unui... strămoș de-al nostru 7) Unchiul... rece — Băutură turcească cu aromă de... floare 8) Bronzată de soare — Compară — Literă grecească — 9) Soția unui nobil... deasupra ușii — Spărgător de lemne 10) Dumnealor — Port în Arabia — Polon 11) Tabloul din... țară — Tutur pentru cel care... prelucrează piiele 12) Oraș albanez — Document... teatral.

VERTICAL: 1) Fruct de bună calitate... în luminări — Bășaric 2) Fata care... liniștește — Pustnici 3) Localitate în Moldova... acoperită cu oxid de fier — Unitate de măsură 4) Lugoșana —

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
11												
12												

Măsură de suprafață — Indică o... țară 5) În listă! — Se bea... la vie — 400 pe vremea lui Virgiliu 6) Folositor — Proiect... pentru tenis 7) Istoric latin... subînțeles — Minunată... pentru piine 8) Picături dintr-o zi — Altfel de nu 9) Vînt cu ninsoare 10) Afirmatie — Schimb locuința cu... strămoșul elefantului — Romancier portughez (1845-1900) 11) Copacul dintr-un... oraș german — Tata la... plajă 12) Canapea... turcească — Cetaceu pentru... ștergerca datoriei.

Un șahist în vîrstă de 5 ani

La Tașkent, un copil în vîrstă de cinci ani a susținut partide strălucite de șah cu jucători de categoria a doua. El cheamă Ernest Kim. De fiecare dată cînd iese învingător, Ernest e foarte vesel; cînd se întimplă însă să pîrdă partida se încheie cu lacrimi.

Anul trecut, Uzbekistanul a fost vizitat de o delegație de redactori de la câteva ziare americane pentru tineret. Reprezentantul ziarului „Michigan Telegraph” a dorit să susțină o partidă de șah cu Ernest. Aceasta a fost prima întîlnire internațională a lui Kim. La mutarea a 15-a redactorul a fost făcut mat.

Cum a devenit Nikolai Neizvestniî — Nikolai Koșkodan

Acum 12 ani, Anna Koșkodan, fiica unor colhozinci din satul Kondrătești (R.S.S. Moldovenească), a plecat împreună cu fratele ei mai mic la Cernăuți. Pe drum, Nikolai s-a pierdut.

Micul Kolea, care nu-și cunoștea nici numele de familie, mei satul unde locuia părinții, a ajuns la căminul de copii din Korestăuți. Aici i s-a spus Neizvestniî, adică Necunoscutul.

Intr-o zi, în ziarul „Sovetskaja Moldavia”, apăru fotografia lui Nikolai Neizvestniî și o scrisoare cu următorul conținut: „Nimeni nu mă poate ajuta să-mi găsesc părinții. Orice mijloace am în cercat nu am obținut nici-un rezultat...”

În urma acestui anunț, Nikolai începu să primească sute de scrisori. Intr-o zi, tînărul Kolea primi vizita soșilor Koșkodan din satul Kondrătești. Kilia Nikolaeвна Koșkodan și-a recunoscut în data fiul după aluina de pe obrazul sting. Totuși, exprîmîndu-ne în termeni juridici, aceasta era o mărturie îndirectă. Alte dovezi nu se găseau. Atunci mama începu să fredoneze un cîntec simplu, compus de ea, cu care își adormea fiul în anii grei ai războiului. Pe loc, Nikolai își reamîni de această melodie, de anii copilăriei. Și așa Nikolai Neizvestniî a devenit Nikolai Koșkodan.

O familie tipică pentru aulul Kubaci de astăzi este aceea a lui Hadji Kișev, unul dintre cei mai renumiți meșteri. Fiul cel mai mare, Mahomed, a studiat gravura, dar cu timpul și-a ales o altă profesiune. Acum e student în ultimul an la Institutul de medicină. În schimb, ceilalți doi îi mai mici vor fi, fără îndoială, demni continuatori ai tatălui. Abdukadir a terminat școala medie și lucrează la artel ca gravor. Cel mic e încă elev în clasa 8-a, dar în timpul liber își face stațiul practic în familie.

La Kubaci sînt astăzi mulți absolvenți de institute superioare, șapte candidați în științe și un membru corespondent al Academiei de Științe a R.S.S. Azerbaidjane.

Tînăra generație din aulul Kubaci creează noi valori care ajută oamenii să înțeleagă mai bine frumusețea artei.

Iuri Arbat

Incheind la

ADAS

ASIGURĂRI DE VIATĂ realizate.

- prevedere pentru voi și familiile voastre
- economie
- și participati la tragerile lunare de amortizare

desen de Hovivian

Spre un stat polițist în R. F. G.

De când a început conferința de la Geneva a miniștrilor de Externe, opinia publică mondială s-a putut convinge și mai bine că populația Germaniei occidentale respinge politica militaristă, anti-națională, a cancelarului Adenauer. O dovadă peremptorie o constituie acțiunile clasei muncitoare din R.F.G., nemulțumirea manifestată de oameni de știință și cultură, de reprezentanți ai multor cercuri de afaceri. Tineretul vest-german se ridică și el împotriva pregătirii unui război atomic. Tineretul socialist din organizația „Șoimii”, Uniunea socialistă a studenților germani, tineretul sindical au opus un „Nu” hotărât înarmării atomice a Bundeswehr-ului și planurilor de recrutare forțată a soldaților. Populația din Dortmund, Hamburg și din multe alte orașe duce o luptă susținută împotriva instalării de rampe pentru rachete în R.F.G.

Opinia publică vest-germană și-a îndreptat priviri pline de nădejde spre conferința de la Geneva, așteptând ca aceasta să găsească rezolvarea unor probleme arzătoare ca încheierea cât mai grabnică a unui tratat de pace și reglementarea problemei Berlinului. Aproape trei mii de oameni politici,

ce cunoscute oameni de știință și cultură, de reprezentanți ai cercurilor de afaceri și ai bisericilor din R.F.G., au adresat conferinței de la Geneva un memorandum în care i-au cerut să nu negligeze nimic din ceea ce ar putea contribui ca tratativele să fie încununete de succes.

Faptele dovedesc că politica cont.nuării „războiului rece” — printru ai cărei inspiratori se numără la loc de frunte cancelarul Adenauer — politica încordării internaționale și a forțării înarmării atomice a R.F.G. este respinsă de populația vest-germană. Această destășurare a evenimentelor alarmează cercurile conducătoare de la Bonn, care își dau seama că nu vor putea realiza înarmarea atomică a Bundeswehr-ului și pregăti noi aventuri militare decât în cazul când în Germania occidentală va fi zdrobită „Mișcarea împotriva morții atomice”, va fi călcată în picioare democrația și va fi înlăturată orice opoziție.

De aceea, în ultimul timp, avind în vedere tocmai începerea înarmării atomice, ofensiva împotriva democrației s-a intensificat extrem de mult. Cercurile militariste din R.F.G. au început să folosească metode care aduc aminte de cele naziste.

În primul rând, reacțiunea vest-germană a pornit o ofensivă împotriva rămășițelor de drepturi și libertăți bugeto-democratice prevăzute de constituție. Drept consecință, în urma adoptării unor legi antidemocratice și-au pierdut în mod practic valoarea și puținele articole din constituția R.F.G. adaptate la vremea lor sub preșterea opiniei publice. Căci ce valoare mai are, de pildă, astăzi, în lumina interzicerii organizării unui referendum popular împotriva înarmării atomice în R.F.G., dreptul la libera exprimare a voinței prevăzut în constituție? Și cu toate acestea, nici chiar această constituție ciuntită nu mai este pe placul militaristilor de la Bonn!

În acțiunea de suprimare a libertăților publice, un loc important îl ocupă apoi diminuarea continuă a rolului parlamentului în viața politică a țării

și creșterea rolului puterii executive.

Începând din 1951, în R.F.G. au fost interzise peste 200 de organizații democratice. În ultimul timp, în cele mai multe landuri a fost adoptată o legislație unificată care interzice activitatea organizațiilor democratice. Candidații independenți în alegerile pentru landtaguri sînt urmăriți și persecutați. În luna iunie a.c. a avut loc un proces în care au fost implicați 14 candidați independenți din landul Renania de nord — Westfalia.

Arestările și urmărirea judiciară devin din ce în ce mai mult un fapt la ordinea zilei. După date care sînt departe de a fi complete, din 1952 și pînă la sfîrșitul lui 1958, în Germania occidentală au fost înscena-

ADENAUER: Statul sînt eu.

După „Izvestia”

te aproape 56.000 de procese împotriva democraților; în aceste procese au fost implicați mai bine de 200.000 de oameni.

În legătură cu creșterea mișcării pentru apropierea dintre cele două state germane, pentru dezvoltarea legăturilor dintre ele și pentru o înțelegere între toți germanii, poliția și organele judiciare vest-germane au dezlănțuit o adevărată campanie de persecuții împotriva cetățenilor din Republica Democrată Germană care vizitează R.F.G. Numai din octombrie 1958 și pînă în iunie 1959, în Germania occidentală au fost arestați 85 de cetățeni din R.D.G. Aceste persecuții urmăresc îngreunarea legăturilor dintre germani, agravarea situației din Germania.

Represiunile dezlănțuite împotriva elementelor democratice din R.F.G. sînt menite să ducă la instaurarea unei dominații fățișe a uniunii democrat-creștine, partid al marelui capital monopolist și al reacțiunii clericale. Cercurile guvernamentale vor să concentreze în mâinile uniunii democrat-creștine întreaga putere politică, economică și militară și să reprime forțele de opoziție, inclusiv partidul social-democrat și sindicatelor.

Ofensiva antidemocratică este însoțită de o intensificare a activității forțelor fasciste și revanșarde din Germania occidentală. În cursul anului trecut, Bundestagul a adoptat o lege care abrogă interzicerea partidului nazist. Astăzi, un număr de 1.176 de ununi și asociații soldățești, peste 40 de organizații SS și 65 de ziare cu orientare net fascistă se ocupă fățiș cu propaganda fascistă și revanșardă. În tribunale și parchete judiciare, care aruncă în închisori democrați și patrioți cinstiți, lucrează peste 800 de judecători și procurori care au fost în slujba naziștilor.

Prin ofensiva împotriva forțelor democratice din R.F.G., cercurile conducătoare vest-germane vor să agraveze și mai mult situația din centrul Europei, să frîneze apropierea dintre cele două state germane.

I. Mojaev

ÎN INTERESUL PĂCII GENERALE

Opinia publică iubitoare de pace din toate țările a apreciat știrea apropiatului schimb de vizite dintre N. S. Hrușciov, președintele Consiliului de Miniștri al U.R.S.S., în Statele Unite și președintele S.U.A., D. Eisenhower, în Uniunea Sovietică drept „un eveniment internațional dintre cele mai importante”. Din declarația guvernului U.R.S.S. și S.U.A., publicată la 4 august în ziarul „Pravda”, reiese că N. S. Hrușciov, șeful guvernului sovietic, va face o vizită oficială în S.U.A. în septembrie 1959. El

ale lui A. I. Mikoian și F. R. Kozlov în S.U.A., precum și vizita vicepreședintelui R. Nixon în țara noastră, vizită care s-a încheiat acum câteva zile — toate acestea sînt verigi importante în sistemul de măsuri avind drept scop îmbunătățirea relațiilor dintre statele noastre. Este absolut evident că, cu cît au loc mai multe contacte între oamenii de stat, cu atît este mai bine pentru înțelegerea reciprocă, pentru înlăturarea tuturor elementelor care împiedică dezvoltarea relațiilor de prietenie între țări.

Un articol din „Pravda” pe marginea schimbului de vizite dintre N. S. Hrușciov și D. Eisenhower

a primit cu plăcere această invitație. Președintele Eisenhower a primit și el cu plăcere invitația lui N. S. Hrușciov de a face o vizită oficială în U. R. S. S. mai tîrziu, în toamna acestui an.

În cursul acestor vizite remarcabilii oameni de stat ai U.R.S.S. și S.U.A. vor avea convorbiri neoficiale, vor face schimburi de păreri în problemele care prezintă interes reciproc. În timpul vizitei în Statele Unite președintele Consiliului de Miniștri al U.R.S.S., N. S. Hrușciov, va avea posibilitatea de a vedea personal această țară, de a cunoaște poporul și viața lui. Scopuri similare își propune și vizita de răspuns a președintelui Eisenhower în U.R.S.S., care va vizita Moscova și va petrece, de asemenea, câteva zile călătorind prin Uniunea Sovietică.

În declarația guvernului U.R.S.S. și S.U.A., dată publicației concomitent la Moscova și Washington, se exprimă speranța că apropiatele vizite vor contribui la stabilirea unei mai bune înțelegeri între S.U.A. și U.R.S.S. și la cauza păcii. Această speranță este împărtășită cu sinceritate de toți oamenii de bună credință de pe planeta noastră.

Popoarele din toate țările urmăresc cu mult interes evoluția relațiilor sovieto-americane. Ele înțeleg bine că de relațiile dintre cele două mari puteri depinde într-o masură uriașă, chiar notariatoare, soarta păcii în întreaga lume. „Țara noastră și S.U.A. — a declarat N. S. Hrușciov, șeful guvernului sovietic, la mitingul care a avut loc la 28 iulie la Dnepropetrovsk — sînt două state din cele mai puternice din lume. Dacă alte țări se vor încăiera, ele vor mai putea fi desparțite. Dar dacă va începe un război între America și țara noastră, nimeni altcineva nu îl va mai putea opri. Aceasta va fi o catastrofă de proporții uriașe. De aceea, trebuie să se depună toate eforturile pentru a soluționa problemele litigioase existente fără război, pentru a realiza o destindere a încordării internaționale, pentru a asigura coexistența pașnică a statelor cu sisteme sociale și politice diferite”.

Oamenii sovietici vor să trăiască în pace și prietenie cu poporul american, precum și cu toate celelalte popoare. În direcția realizării acestui țel nobil este orientată întreaga politică externă a Uniunii Sovietice. Guvernul sovietic se călăuzește neabătut după principiul că, oricît s-ar deosebi sistemele sociale ale U.R.S.S. și S.U.A., există totuși numeroase probleme importante asupra cărora interesele popoarelor noastre coincid. Atît americanii cît și oamenii sovietici sînt interesați în egală măsură în menținerea păcii și în dezvoltarea colaborării pașnice, în întărirea relațiilor de afaceri, științifice și culturale între cele două mari puteri. Însăși viața împune extinderea comerțului dintre țările noastre, sporirea contactelor dintre oamenii sovietici și americani la toate nivelurile, realizarea unei rezolvări echitabile a problemelor urgente. În ceea ce privește guvernul sovietic, după cum se știe, el nu își crușă eforturile în această direcție.

Expoziția sovietică de la New York și Expoziția americană de la Moscova, recente vizite

Foarte recent, la 24 iulie, luînd cuvîntul cu prilejul deschiderii Expoziției americane la Moscova, N. S. Hrușciov a exprimat părerea și dorința tuturor oamenilor sovietici spunînd: „Ne-am bucura dacă președintele S.U.A., domnul D. Eisenhower, ar găsi posibilitatea de a vizita Uniunea Sovietică. Cred că această vizită ar fi foarte utilă atît pentru îmbunătățirea relațiilor dintre țările noastre cît și pentru întărirea cauzei păcii în întreaga lume”. Opinia publică sovietică a primit cu uriașă satisfacție știrea în legătură cu apropiatele întîlniri dintre N. S. Hrușciov și D. Eisenhower. Cînd în viitorul apropiat președintele S.U.A. va veni în U.R.S.S., el va putea, după cum nădăjdum, să se convingă cu proprii săi ochi că întregul popor sovietic este antrenat în munca pașnică, constructivă, este un apărător fervent al păcii și este ferm hotărît să facă tot ceea ce este necesar pentru lichidarea „războiului rece”, pentru normalizarea relațiilor sovieto-americane.

Apropiatul schimb de vizite dintre N. S. Hrușciov și D. Eisenhower este apreciat în cercurile opiniei publice internaționale ca un eveniment istoric, care va exercita o influență binefăcătoare nu numai asupra dezvoltării continue a relațiilor dintre U.R.S.S. și S.U.A., ci va sluji, de asemenea, binele păcii în întreaga lume. Iată de ce toți oamenii care doresc pacea salută cu căldură acest schimb de misiuni de bunăvoință între cele două mari țări și vîd în acestea o bună prevestire a îmbunătățirii situației internaționale.

Este îmbucurător de subliniat că însuși președintele Eisenhower, luînd cuvîntul în cadrul conferinței de presă din 3 august la Washington, și-a exprimat speranța că apropiatul schimb de păreri cu șeful guvernului sovietic va contribui la topirea gheții în relațiile dintre Uniunea Sovietică și Statele Unite. Această părere este împărtășită de toți americanii simpli, de numeroși congresmani și senatori, atît republicani cît și democrați. Liderul partidului democrat A. Stevenson, a declarat: „Cred că vizita în S.U.A. a primului ministru sovietic va contribui pe deplin la întărirea păcii în întreaga lume și la restabilirea relațiilor dintre cele două țări”.

Știrea cu privire la apropiatele întîlniri dintre N. S. Hrușciov și D. Eisenhower s-a bucurat de primirea cea mai caldă în majoritatea capitalelor din lume, în rîndul popoarelor din toate țările. Toți oamenii de bună credință vîd în această știre o victorie a rațiunii sănătoase, a ideilor păcii și a politicii de coexistență pașnică. Numai cei care se tem de întărirea păcii și nu doresc însănătoșirea situației internaționale sînt neliniștiți și intristați de această știre.

Oamenii sovietici, opinia publică iubitoare de pace din toate țările cred cu căldură și sinceritate că schimbul de vizite dintre N. S. Hrușciov și D. Eisenhower va fi în folosul îmbunătățirii înțelegerii reciproce dintre cele două mari state ale noastre, spre binele păcii în întreaga lume.

SĂPTĂMÎNA